

K O L N O A
P.O.B. 407 TEL-AVIV

5

שנה
רביעית

15 MARCH 1934
כה אדר תרצ"ד

20 מיל

כּוֹלנוֹעַ

דו-שבועון / מצויל

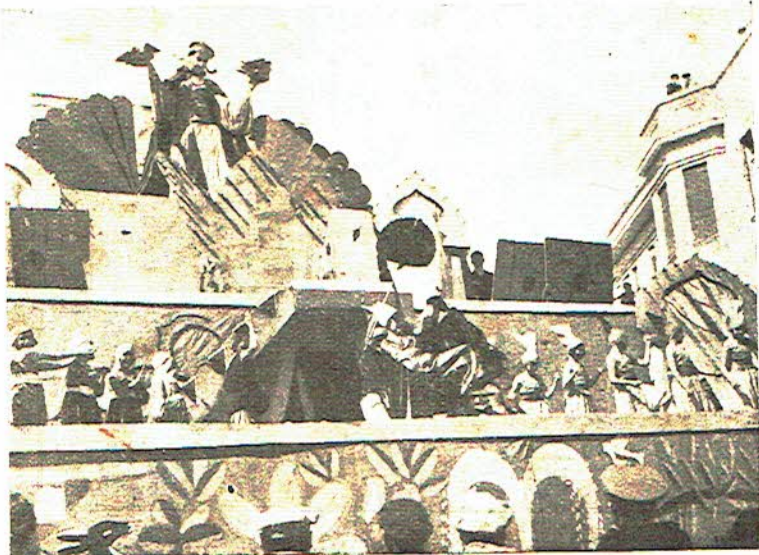
תל-אביב

ביום

שמחתה

למרות הכל!

מוטו מרס, צלומים קלוגר

לטון - אין כמוהו! לשכלול - מי כמוהו

אטוטר קנט רדיו

מודלים 1934 סופרהטרודין

טיפוס - 708 - 8 מנורות, הקומבינציה המוצלחת ביותר של גלים בינוניים וקצרים שטרם היתה כמוה.

טיפוס 236 - 6 מנורות, גלים בינוניים, הרדיו הטוב ביותר בשוק - למרות מחירו הנמוך. טיפוס 257 - 7 מנורות, גלים בינוניים וארוכים. המודל החדש ביותר.

טיפוס 168 - 8 מנורות, גלים בינוניים וארוכים. מודל קבינט דה-לוקס.

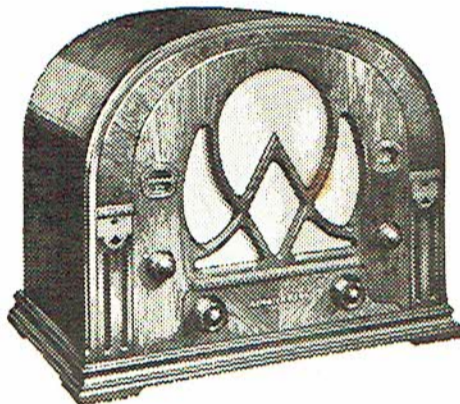
מודל 708

מבחר גדול של רדיו שולחן רהיט ורדיו-גרמופון

מכשירים מדויקים ובנויים באופן מדעי - לבורטוריום פרטי. מתקבלים כל מיני תקונים. - שרות מדויק.

הסוכן הכללי לארץ-ישראל
י. גולנדר

תל-אביב, רחוב נחלת-בנימין (פנת רחוב מוהליבר).
ירושלים, דיפל. אינג. נ. זקס, שדרות סטורס, בנין הארמנים
חיפה, ש. גולדמן, רחוב יפו - הדר הכרמל, רח' הרצל
טבריה, נ. גלובוס סוכנים בכל המ שבות.

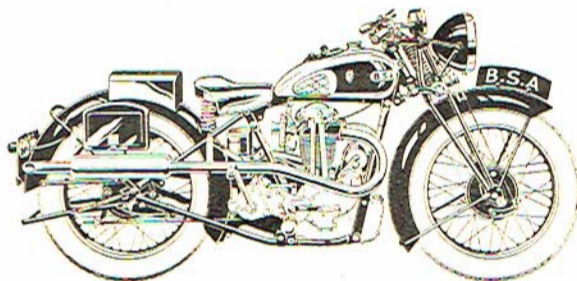

מודל 236

ATWATER KENT RADIO

תפארת הטכניקה האנגלית

1934 B. S. A. 1934

מוטוסיקלים מכל הגדלים
אוטומובילים שלשה גלגלים
מתאימים לדרכי הארץ ותנאיה
במחירים זולים, ותנאים נוחים

הסוכן הראשי לא"י ועבר הירדן

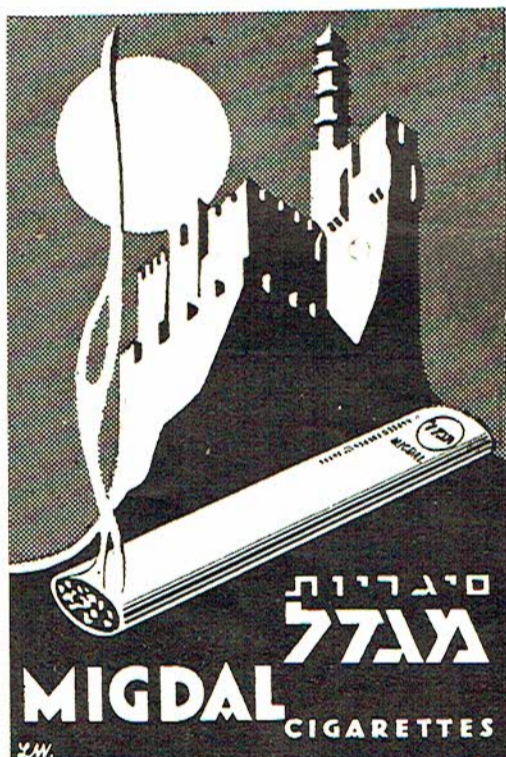
ש. גוזמן

חיפה

תל-אביב

רח' השוק, טלפון 19

רח' הקישון 16 טלפ. 647

סיגריות
מגדל
MIGDAL
CIGARETTES

בבלנוע

דו-שבועון מצויל

ההנהלה והמערכת: רחוב לוינסקי 69, ת.ד. 407.
 כחבי יד אינם מוחזרים לבעליהם.

5 למרץ 1934

№ 5

צעירים וצעירות זריזים
 הרוצים להרויח 70-60 גרוש ומעלה
 ליום יכולים לפנות בכל יום למערכת
 כלנועי רח' לוינסקי 69 משעה 11-10
 לפני הצהריים ומשעה 8-6 אחרי הצהריים
 לה' מ. וואלין.
 הגרים מחוץ לתל-אביב יואילו לפנות
 בכחב להנהלת כלנועי ת"א ת.ד. 407

מהמתרחש בארץ

ויצמן משתקע בארץ

ביאליק הרבה להוכיח את מנהיגיו על התנכרותם לארץ. חיים הם בבירות אירופיות ופוקדים את הארץ כטוריסטים מבלי שיתאמצו להתקשר בישוב קשרים קרובים. בכל פעם היו מוצאים הם אמתלות נוחות והכל היה חוזר לקדמותו.

עכשיו בא ויצמן על מנת להשתקע. מנהיגה הרוחני ואחד משרידיה האחרונים של הציונות הקלסית המתפוררת, אינו חולם עוד על השפעה מכריעה בתוך האנדרלמוסיה המפלגתית האיומה שנוצרה בחיינו. בנאומיו החדורים אופטימיות ואמונה בכח האומה, אין הוא משלה את עצמו בהפרזות נעימות.

ויצמן המטפל בעליה הגרמנית מתמסר לעבודתו המדעית המקצועית. זוהי מעין פגרא רוחנית אחרי עבודתו הפוליטית. בעבודת יצירה זו, רכזו הכוחות וצפיה לזמנים אחרים. ויצמן מקשיב בערנות ומתיחות רבה. בפרישתו אין מרגישים אנו את ההתבדלות המפגינה. הוא נשאר נאמן לדגל ולמסורת. הוא מוסיף להטיף, אם כי דבריו נתקלים בקיר אטום. את הרגשת עולמו בימים אלה הוא מסר בנאומו האחרון בת"א:

"זקן אני מלהאמין כי דברי יעשו רושם על גסי העור, אולם השכם והערב נדבר אליכם כנביאים בזמנם וחלק מהעם ישמע לנו..."

הצעיר חיים ויצמן בין אחיו

המפעל החדש של ה"כלנוע"

של אורחי חוק המופיעים על במותינו. בנשפים אמנותיים אלה יעשה הנסיון לארגן את הקורא, לבחון אותו, לקרבו, וליצור אירה אינטימית-משפחתית. פה תהיה פינת מרגוע תרבותי לכל היגע מטרדות הרחוב הסואן, המורעל, הספוג שנאה ומזימות-הרס. מחוץ לחומר האסתיטי יוכל הקורא לדון בפרובלימות המטרידות את מוחו וליצור אירה נוחה לברור רעיונות והופעות בחיים ובאמנות.

זוהי התחלה צנועה לפגישות קלוביות הנהוגות בכל ארצות אירופה והמטיעות הרבה לחנוך תרבותי של האדם בחייו הרוחניים והצבוריים.

בידי הקוראים עצמם לפתח התחלה מענינת זו.

קשה לכל עתון למצוא את הדרך הנכונה אל הקורא, ביחוד כשהקהל רבגוני הוא ומפוזר, שונה בטעמו ובדרישותיו. הקורא המנומר של ארץ ישראל נשזר מקרעי תרבות והשגים אמנותיים שונים. הקורא שלנו טרם התלבן. ועל כל עתון לגשש באפלה, לחטט, להסתגל אל דרישות הקהל ובאותו זמן ליצור את הקורא ולארגן אותו. משום כך רבות הן השגיאות, אין סוף לחפזים ולתמורות בעתון עצמו. בהרכב המדורים, בצורתו החצונית וכלבטי נסיונותיו.

כיום עומדים אנו לפני נסיון חדש שהכרונו עליו בגליון הקודם. הכונה היא לנשפים האמנותיים שיערכו מדי חודש בהשתתפות טובי הכחות בארץ. הובטחה גם התנדבותם האדיבה

השכינה שנסתלקה

הלאומיים נאלצו לאחוז באמצעי זהירות מיוחדים כדי להמנע מהתנגשות דמים – הופעה שהולכת וכובשת עמדה יציבה בתוך האוירה המורעלת של מציאותנו. אמנם העלויות עברו בשקט, כל "עליה"

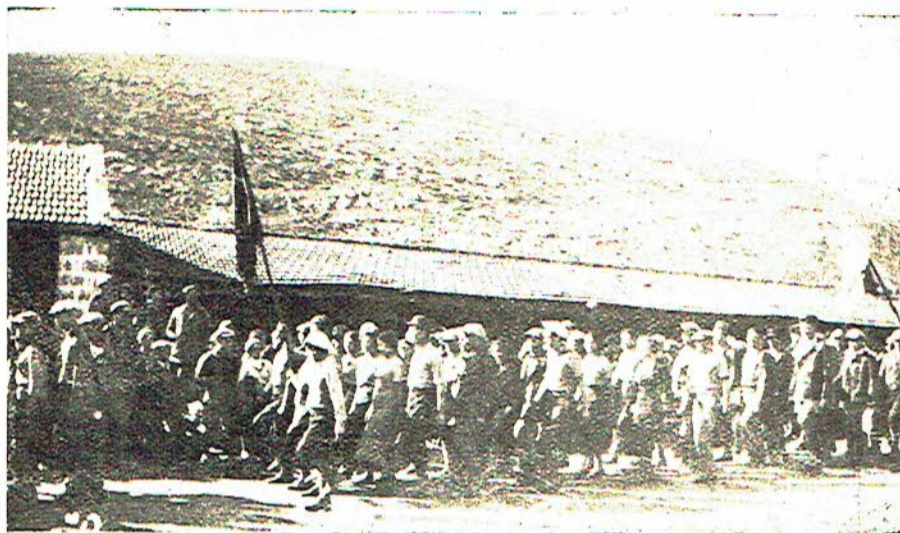
שתי ה"עלויות" היריבות, המקדשות בפרושיהן הסותרים את דמותו הגבורית של טרומפלדור, עוררו חששות חרדה בישוב ביום הקמת המצבה על קבריהם של הללי תל חי. המוסדות

ערכה שבת בפני עצמה. במפקד הביתר השתתף גם ד"ר לובצקי מנהיג החנועה שבא מלטביה. אחריהם בא תורו של "הפועל". תהלוכות וניאמים לפי המסורת הנהוגה מדי שנה בשנה. נערכו מפקדים. נשמעו שבעות והכרזות בנוסח הרגיל.

אי אפשר היה להמנע מהחנגשויות פרטיזניות שגרמו למכות ולשפיכת דמים בקמעוניות.

אלה מתחבטים בשאלות, סוחטים מעצמם קינות ואנחות בגלל המצב הירוד, חוזרים על עצמם אלף פעם ואחת, מעלים גירה פובלית-ציסטית, מבלי להאמין באפשרות של שנוי כל שהוא.

ואלה השלימו עם המציאות. אין ברירה ואין דרך אחרת אלא להלחם. המלחמה מיפה

תהלוכת הפועל בחצר תל חי

מפקד "הפועל" -- מסירת הדגל

ד"ר לובצקי -- מנהיג הביוגר

את חיי החולין האפורים. הוקמו דחלילים פוליטיים שהדביקו עליהם שלטים שהובאו מהשוק המפלגתי העולמי והקרב נטוש. רק דון קישוטים כרוניים יעזו להרים קול, להזכיר על חורבן בית שלישי שטרם נולד, אזנים לא ימצאו לשמוע את דברי ההתפכחות. השכרון משגע את הלבבות, בקרב האחים מוצאים את הספוק הרוחני המבוקש, את האידיאל הנכסף שאינו מוצא לו תקון במסגרת העתיקה, המוחלדה והמתפרקת.

דמותו ההירואית של טרומפלדור מגיחה מתוך ערפלי שנאה עצמית ובעיטת סרוף ביעוד היסודי.

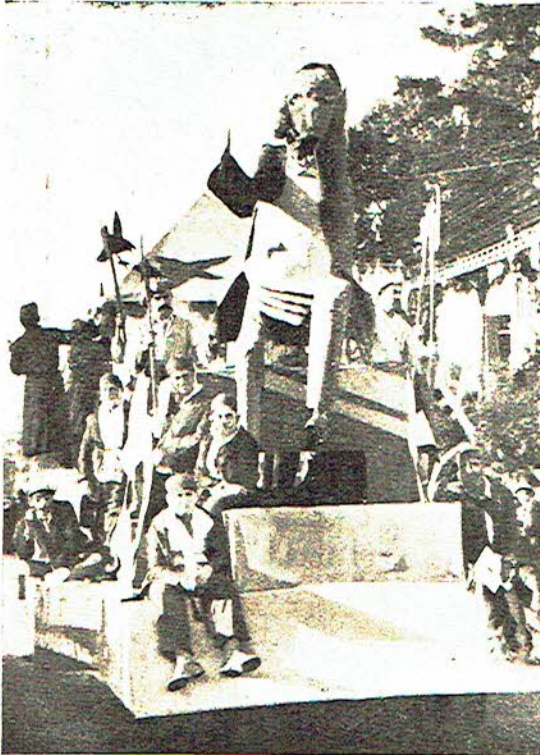
תל חי – סמל הגנת העם, הגאון הלאומי ופרשת הגבורה, משמש עכשיו גורם לקרב אחים ולערעור היסודות.

מפקד בית"ר

עדלידע בתל-אביב

1. החג פתוח!

ויסעו... שבטי ישראל במסע העדלידע. יהדות פולין

כאשר התחילה מסתובבת הקארוסילה הקטנה שנתלתה על העמוד שבקרן אלנבי-נחלת-בנימין נעשה גם השוטר העומד מתחתה דומה לצעצוע מתנועע של גן ילדים. חוסר הטעם המפליא שהובא לידי ביטוי ביצירה אנונימית זו לא הרגיז אף אחד מן המטיילים פעורי העינים שצבאו על עריסתו של הקרנבל הנולד, וזה היה לי אות ראשון כי על תל אביב שורה מצב רוח של חגיגות סלחניות.

כל הילדים, מבני ארבע, ועד בני עשר, בלי הבדל מפלגה וזרם והשקפת עולם, ירו באקדוחים על ימין ועל שמאל וחשבו בודאי יותר על דוגלם פיירבנקס או על אבו ג'ילדה מאשר על אודות המן הרשע. תל-אביב נתפקרה נתיחפא וירקה ראקיות צבעוניות כ"שגף" חצוף. המגפונים עבדו במסירות נפש. תיבות הראדיו בבתי הקפה נתגיירו כולן והחלו מדברות עברית צחה. האוטובוסים הצבוריים שנו את דרך נסיעתם ואת סדר תחנותיהם, כמוכן וכנהוג בלי כל הודעה מוקדמת ומאוחרת, וצצו פעם פה ופעם שם, כאלו התכוונו להפתיע ולהצחיק את הקהל החביב. העיריה התקשטה בשני דגלי הבית הלאומי ומאניש, המשוגע העירוני, הפך את מעילו על צדו השני, שהוא הצד הראשון והודיע בפומבי כי הוא בא בכוונה מירושולם כדי להשתתף בעדלידע. בחמש בערב היה כבר שמח וקשה לנשום.

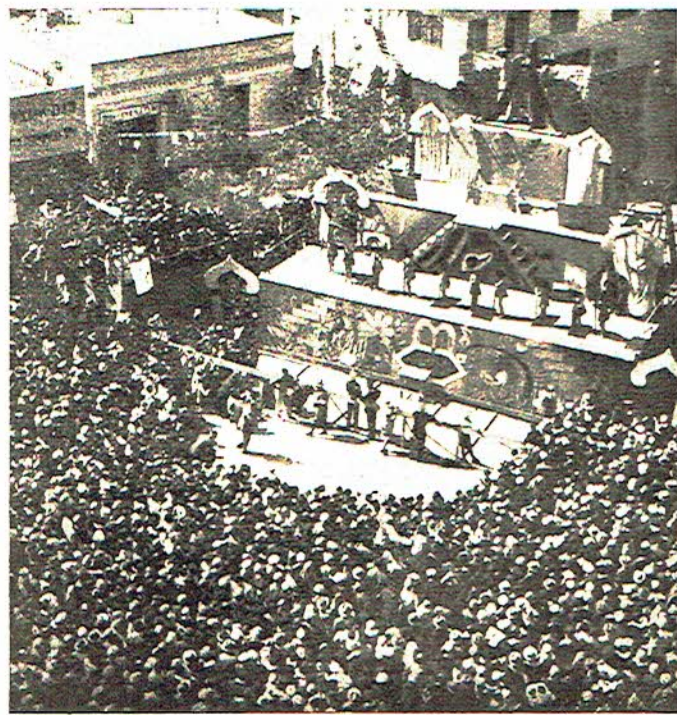

בגני הילדים פרחת השמחה. גז של פשוטות

והכריו בחוצפה חשמלית על יריד המזרח הקרוב כאלו הפורים איננו בא בחשבון כלל בתור חג... אבל אזרחי תל אביב הסלחנים סלחו לו וזכרו כי יש יום בשנה שבו מותר להיות חצוף מבלי להיות חמור...

- שלום!
- גם אתה פה?
- מה נשמע ב...?
- ומה שלום...

מכירים מכל פנות הארץ ומכל תקופות החיים

"ארמון אסתר" היה המגניט הגדול שמשך אליו את התמונים. מראה הככר בעת ההצגה לקטנים

רחוב אלנבי שטף-יריד לככר מוגרבי, כנהר הזורם לתוך אגם עמוק, ומלא אותה עד התפוצצות ממש. בימת "ארמון אסתר" שעליה הוצג, לפי המודעות, טכס פתיחת החג, בשרה בכתובת מאירת עינים, "אורה ושמחה" לכל היהודים, אבל חוץ מן האורה והשמחה לא ראיתי דבר, אם לא לקחת בחשבון את ערפי השעיר והמשעמם על שכני העומד לפני, אשר גם הוא לא ראה דבר בגלל עורף שכני העומד לפניו וכן הלאה.

לאחר סיום הפתיחה הצלחתי סוף סוף להמלט לחדרי המבוזר ועד שהספקתי לחלץ את עצמותי ולחלוק את נעלי נפל אלי מבעד לדלת ידיד שבור ורצוף ובקש בקול מוזר כוס מים... תודה לאל, החג כבר פתוח!..

2. הגמל שאיננו חמור

נברשת החשמל הגדולה שדלקה על רחבת ה"מרכז" השרתה, כמו שנהוג לאמר, מצב רוח חגיגי, ומרוב דוחק קשה היה לגשת אל סוכות הגזוז. כל האוטובוסים הלכו לטייל בקצוי הכרך ובני האדם רקדו הורות על הכבישים לאות נצחון. המכות לא התחילו עדיין.

שערי הכבוד הפירימיים גוללו בצבעי שמן את כל פרשת המגילה החל מויזתא וגמור בסוסו של מרדכי - ראש עיריית שושן הבירה. הגמל המעופף נדחק גם הוא לעדלידע כאורח לא קרוא

והחלוציות נתקלו אף מול אף לתוך המערבולת. לדבר אפשר אבל לשמוע קשה. לעמוד על המקום אי אפשר ולטייל - אבסורד... ההמון סוחף והאנשים סוחפים ונסחפים. יריות, צחוק, מסכות, בקבוקים, נגינות, עשן, תרבושים, תימנים, ייקס, כולם ברחוב. תל-אביב יצאה מן הבתים ומן הכלים!

3. תל-אביב - נשף

בין תשע לעשר בערב התחילו כל האדמיראלים, המלחים, הקוזאקים, האפשים ואלה שאינם יודעים בעצמם מי הם, לנהור לנשפי המסכות. הנשים גררו את שמלות החג הארוכות מתחת לשולי מעיליהן וטאטאו את המדרכות על אפס ועל חמתם של בעלי הבתים. האושר הזהיר מבעד לצבעי הקשת שכסו את הפנים, הלשונות טרטרו כרעשנים והלבבות היו מתוקים כאזני המן...

האומללים שלא הספיקו להשיג כרטיס כניסה או למצא בחורה ראויה לכרטיס, נפוצו בבתי הקפה להטביע את יגונם בין ושכחו אותו מיד, עם הלגימה הראשונה.

תל אביב היתה כולה נשף. מן המטאטא ועד הגיונגלים, מן הטרסק ועל שלג-לבנון, הגיזים צלצלו. הגרונות שרו. הראשים הסתובבו כלוחות פתפון. הירח עצמו השמין מרוב נחת וטייל כשכור על פני הפארקט השמימי.

ה ה מ ר נ י ם

המטית שהיו ריקות עד אור הבוקר נתרוקנו שוב. החוצה כל אשר נשמה באפנו! מזג האויר ומצב הרוח עשו את יום הפורים תרצי"ד לכליל

חגיגת פורים בגן ירדים תימוני

בלי הרף ורגליו התשושות התנהלו כמו מאליהן, כמו מתוך הרגל רב שנים. זו היתה שמחת יחיד בהירה בתוך שמחה המונית מגוונת. זו היתה תפלה בלחש בתוך מזמור הלל מריע. זה היה אלכסנדר ויסקינד רבינוביץ' בן השמונים.

5. תהלוכת העדלידע

באחת אחר הצהריים היו כבר הגגות מלאים ולאזרחי תל-אביב האמיצים לא היתה ברירה אלא לטפס על הקירות. רחוב אלנבי היה דומה לזירה הגדולה באנטוויכיה בעת מרוץ הסוסים של בן חור.

הדור הצעיר עלה על העצים שבצדי המדרכות. היונקים יצאו מתוך העריסות וטיילו על ראשי הקהל. וקני העם חזרו בלי הרף על הפלת הגומלי. העדלידע עברה בהוד מלכותי, באטיות בטוחה ואיתנה. שבטי ישראל הזיעו מתחת לאפור, הכהן הגדול השתוקק לכוס גזוז, אבל המחזה היה גדול, משפיע ומלהיב.

אמתיים יותר מכולם היו התימנים והרוכבים ההררים. כאן היו, הסוסים סוסים והמרכבה מרכבה. האוטימובילים המלאים אנשים, נשים, זקנים וטף, עשו רושם של שכונות שלמות על גלגלים. שמחה גלויה ופורצת, בלי מסוה ואפור, בלי החלטה

עת לרקוד!

השלמות החגיגית. הוא נרשם מעצמו בספר הזהב של השמש ובספר התכלת של השמים. הרחובות התפתלו כחוטי סרפנטין צבעוניים והיה מובן כי כל מאמצייה של העירייה ובעלי הבתים במשך עשרים שנה עלו בתוהו... תל אביב היא בכל זאת יפה ועליזה!

„ארכון אסתר“, זה המגניט הגדול שהוקם מול תיאטרון מוגרבי, משך אליו שוב את כל נסורת ההמונים. המבוגרים אוהבים לראות הצגות לקטנים כמו שהקטנים אוהבים לראות הצגות לגדולים. הפעם היתה ההצגה משעממת גם לאלה וגם לאלה. משעממת עד מסירות נפש ממש! אבל הפורים המבורך לא הכזיב את התקוות אשר תלו בו. כולם היו טובי לב. הכל עבר בשלום ובמחויאות נפים.

ושוב התחילה ההתרוצצות. למעלה ולמטה. מרחוב העליה ועד שפת הים. בלי מטרה. בלי חשבון, בלי עייפות. ללכת, לטייל, לרוץ, לא לנוח, לראות, לראות ולספר...

ובתוך ההמון הפזיז, הנדחף, התוסס, ראיתי פתאום אחד זקן לבן ושקט, פוסע בנחת בבדידות ובמאור פנים. הוא היה איש טוב מאוד וחלש מאוד. עיניו כמו ראו ולא ראו את הכל. פיו חיך

שבט נפתלי במסע העדלידע

לא בנקל ותרה תל-אביב על החג. הנשפים הרקודים, הפתפונים, היין והמסכה נלחמו בחרוף נפש וגם נצחו. רק בגבור העייפות עד מאוד ובהיות הראש יותר מטומטם מן הרגלים קרעה העיר את המסכה מעל פניה, הרסה את הארמונות והשערים אשר הקימה נשמה לרוחה ואמרה בקול נחר: - היה לא רע. כעת לנו עד היריד.

אלוף העליה הפנימית משה לוי מפגיו במסע העדלידע עם כל בניו

שבת יהודה במסע העדלידע

ואונס, שפעה מתוכם באשד שיר וצחוק וברק עינים שחורות. כל ההיסטורים שכעולם לא השכיחו מלבם את השנאה להמן הקדמוני, וחג מרדכי הוא בשבילם לא עדלידע ולא סמל אלא חג, שמחה פשוטה כמשמעה. משה, הכרוז הידוע של המרכז המסחרי בתל אביב עשה עצמו ל"מנג'ר" של כל ילדיו והוביל אותם בעגלה מיוחדת בגאווה אבהית ולאומית כאחד. ארגון הצבעים חזר על ההלצה שלו מן השנה הקודמת והרביץ בלי הרף, לשמחתו של הקהל, באחוריו של "ויוזא אשר יצא מן הארגון". רק הדרקון הגדול של האנטישמיות היה עצוב בתהלוכה עליוה זו. הוא ידע כי עליו להשרף בפומבי בעוד כמה שעות.

6. נ ע י ל ה

את טכס נעילת החג כמו את פתיחתו ראיתי ודאי, כמו רוב תושבי תל-אביב, בעיני רוחי, בקראי את העתונים של יום המחרת. אגב, כל הטכס הזה נערך לשוא כי הפורים עלה על גדותיו והשתפך מעבר לגבולותיו הרשמיים, לשני ימים נוספים.

מנחת כלנוע

נשפים אמנותיים

נשף ראשון ביום א' 18 למרץ, בשעה 9 בערב
באולם "ישה חפץ"

התכנית:

החותמים השנתיים מקבלים

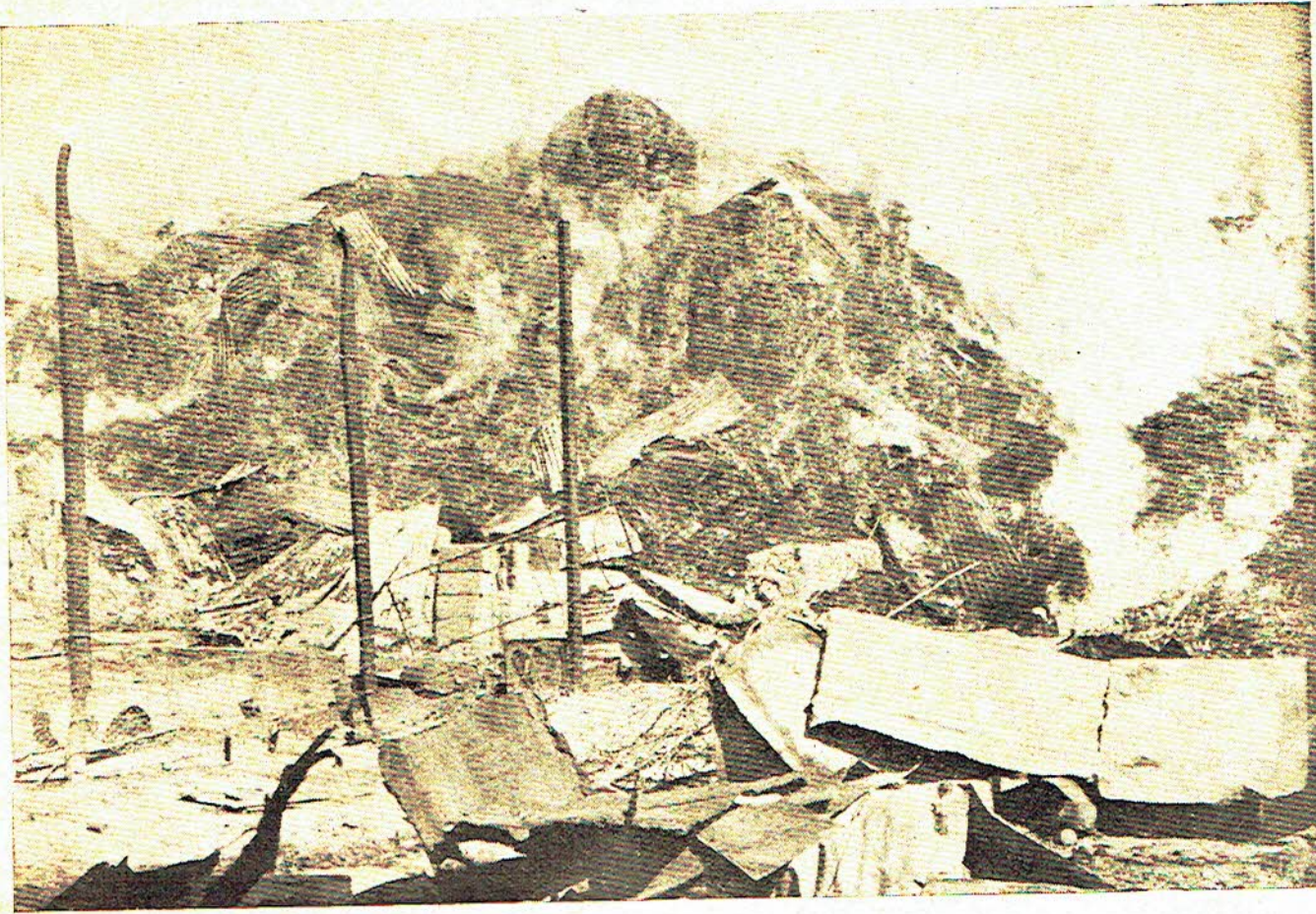
כרטיסי-חנם

במערכת "כלנוע" ת"א, רחוב לוינסקי 69
בכל יום משעה 9-12 לפנה"צ
ומשעה 3-6 אחה"צ.

חתימות על ה"כלנוע", במערכת
ובערב הנשף בקופה בשעה 6

נגינה כנור: י. מאירוביץ
זמרה: שרה גולדשטיין, אלי קורץ, י. גולנד (מטאטא)
רקודים: דניה לוין
שירה וריקודים: שרה אסנת הלוי
הקראות: י. שחורי (אהל), רודנסקי (מטאטא)
קונפרנס: דונת (מטאטא)
ע"י הפסנתר: ש. גולנד, שרה הלר, קיטאוויץ-כגן, ליאון מילר.

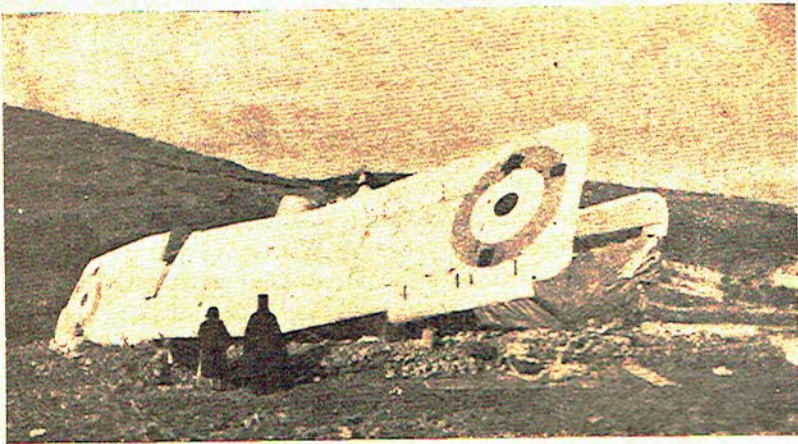
השרפה הגדולה ביפו

ביפו פרצה שרפה שהשמירה מחסני עץ גדולים. בקושי רב הצילו את שכוות הצריפים הנמצאת בקרבת מקום. ההפסדים רבים.

התובע הכללי החדש

אזירה דארץ ישראל מציל

אזירון נפל בקרבת ירושלים האזירון ניזוק אבל הטייסים נצלו. המקרה עורר ענין רב בין התושבים ורבים נהרו אל מקום התאונה שני המעופפים בני המזל היו לגבורי היום ולשיחה בפי כל

במקומו של אלויט התובע הכללי שמת מדריסתו של אוטו. נתמנה עכשיו תובע כללי חדש סוסה אל עלמי

קוראים, חתמו על ה"כלנוע"!

זכרו, כי כל חותם שנתי מקבל מדי חודש כרטיס חנם לנשפים אמנותיים בהשתתפות טובי הכחות בארץ

צ פ ת ה צ מ א ה

ליהודים ולמושלמים. בית-המדרש נמצא מחוץ לעיר. נכנסים דרך דלת נמוכה, ויורדים במעלות אפלות לתוך המערה הקבורה במעמקי האדמה. ריח רקבון חריף תוקף את הנשימה. ולאור הנרות המהבהבים בידי האנשים, מבחינות העינים באולם עתיק-יומין, הקירות מצבע העפר, והתקרה נמוכה וטחובה. בתוך הקירות חצובים כוכים ועל הקרקע מפוזרים שולחנות וכסאות עשויים אבן, ושם, בתוך המחנק והחשכה שופכים צקון לחש בלב קרוע ומורתח ובחרדת-קודש. מיד אחרי זה גוזרים על תענית צבור משולשת, בימים: שני, חמישי, ושני, וזוהי ההתקפה האחרונה ובה תמה המערכה והעיר גושעת.

השנה עומדים אנו בעצם ההתקפות. ובשעת התהלכה לחוני-המעגל, ראו ונוכחו עד כמה עלוב וירוד הוא מצב עירנו. בשנים כתקונן, מספרות הנשים באנחה, היתה תהלוכה זו נהדרת, רבת-עם וכבירה, מנתה אנשים למאות ומכל הגילים והזרמים, זקנים וצעירים, אברכי-משי ובעלי-בתיים. ואילו השנה היתה התהלכה עלובה ודלה, ובקושי מנתה שני מניני יהודים, ואף אלה זקנים אחדים והולכי-בטל. פסה האמונה מלבות האנשים ופוחת הדור והולך. אך בזה לא נגמרה עדין המערכה, כנראה, שיאלצו לאחוז בשאר האמצעים. השמים עומדים במרד, שותקים ונעולים. ובינתים מספיקים לנו מים הערבים שכנינו, ואלמלא הם וגוענו בצמא. מלפני עלות השחר ועד צאת הכוכבים, הולכים החמורים דקי הרגלים, ועמוסי ארבעה פחים ומובילים מים לבתי-ישראל. כל היום נשמעת שעטות צעדיהם, עם צלצול הפחים והצלפות השוט, ועל כולם קולות המוכרים, המוזגים, המכריזים על סחורתם בקול הנשמע מסוף הרחוב ועד סופו: מוי, מוי (מים, מים) והנשים חוזרות אבטומטית על השאלה: ומה, הנקיים המים? והם עונים ביוהרה: וואלה, מיטל טלג! (באלהים, כבדולח). בדרך כלל כבר הסתגלו בעלות-הבית לקבל את מימיהן בדרך זו. אלא שיש מקרים, ביחוד בערבי-שבתות וימים טובים, ואז מחמיר המצב. בעלת-הבית מוצאת פתאום, כי אזלו מימיה ולא תוכל לגמור את ההכנות לשבת, וגויי-המים

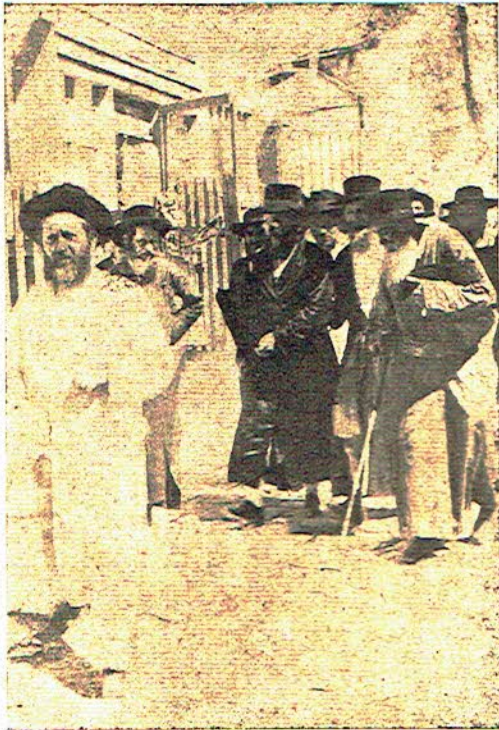
ערב פושר והפל נח על פני הרחובות הדוממים. האויר כבד וחמים, חלונות הבתים הנמוכים עומדים פתוחים לרוחה, נושמים את אויר הרחוב, וקולטים את קרני אור הלוקס, הקבוע במרומי הגג. השמים שחורים ואטומים. עונת הגשמים זה מכבר הגיעה, וגשם אין. הבורות - אף נטף מים אחד לא נשתיר בהם. חורב בכל. העינים צופות לשחקים, ומהלב מתמלטת אנחה עמוקה. הנשים סוחטות דמעות מעיניהן ואומרות: "מתיסרים אנו

מ ר ון ל ר ג ל י ת ר ע צ מ ון

בעוונות הדור, כי כבדו". אף כי בני עירנו זוכרים עתים קשות מאלה, עצירת-גשמים עד אחרי חנוכה, ועד שלא השתמשו בכל הסגולות המנסות, והבדוקות לא נושעו. אף השנה לא טומנים יהודי עירנו ידם בצלחת. לא אלמן ישראל. כבר נגשו לשורת הפעולות. וזה רק החלם לעשות, ועוד ידם נטויה.

וזהי פרשת הסגולות והאמצעים בשעת עצירת גשמים: ראשונה יוצא כרוז מטעם משרד הרבנות, לסגור את החנויות ולשבות מהל מלאכה. והתכנסו כולם, גברים, נשים וטף, ובאו אל בית-כנסת "הארי". פותחים באמירת תהלים בצבור, אומרים את ה"הירצון" לגשם, ולבסוף תוקעים בשופר כב, ימים הנוראים. אימה גדולה נופלת על כל הקהל. מעזרת הנשים בוקעת ועולה יללה קורעת לבבות והפך המקום והיה לחרדת-אלהים. משתם סדר התהלים והתפילות, מתפור הקהל לביתו, ובסחון שלם מפעם בלבבות. אך יש והתפילה והתרועה לא מהרו לחדור לשחקים, וגשם עוד טרם ירד. אז מכריזים על העליה למירון. הגברים יוצאים מוזינים בספרי-תהלים וב"ארבעת-המינים": לולב, אתרוג הדס וערבה, והנשים מצוידות בסדורי "קרנך מנחה" ובלבבות דוויים ושבורים. ובמירון, מסביב לקברי הצדיקים נערכות שבע "הקפות" ואומרים, הושענות ל"הושענא רבא" בדחילו ורחימו ובדבקות גדולה וארבעת המינים בידיהם. והנשים המעטות הנלוות, אלה צדקניות-הדור הגמורות, שופכות דמעות כמים וקראות "תחינות" ממוגות. והיה אם גם בזה לא נושעו נערכת אז התהלכה המסורתית אל קבר הצדיק, מתקופת התנאים ממטיר הגשמים הידוע "חוני-המעגל", - מהלך כמה פרסאות מהעיר. התהלכה אל חוני-המעגל יוצאת מבית-כנסת "הארי". גברים, נשים וטף הולכים בסך ובידי כולם ספרי-תהלים. בראש התהלכה צועדים הגברים, הגיגים ורציניים. אחריהם הנשים, אבלות וחפיות ראש כבהלוית-מת, כי מי כמוהן יודע את קשי החיים בחוסר מים בבית. והילדים ששים אלי-גיל, "הרבי" שחררם מהחור כבימי חג ומועד. וכמה מלבב ומרנין הטיוול באויר הצח ובמרחבי השדות, וביחד עם ההורים! טיוול כשר ומותר לכל להדעות. על פי הרוב עוד בו בלילה באה התשועה. גשמי-ברכה יורדים ארצה. אך לעתים, נאלצים גם להמשיך בסגולות עד הסוף. אז באה עזרה גם מטעם הממשלה. הצרה הכללית מקרבת את הלבבות. יוצאת פקודה-כרוז, מטעם הממשלה, כי על היהודים לבוא ולהתפלל לגשם בבית-המדרש העתיק של "שם-ועבר", הנמצא תחת רשותה, כמקום קדוש

המגנת הצמאים...

איש את רעהו באביו, ובאבי אביו, עד תרח אבי אברהם. ואילו שני הצדדים, הקונים והמוכרים חיים ביניהם בשלום, אם להוציא מכלל זה מקרה קטטה אחד, שנפל בשל פחי-המים שנמצאו ריקים למחצה. הקטטה הפכה למלחמת תנופה, למהלומות ושפיכת-דמים. הדבר

ותמהון גזרן מכל העברים: „שלוש-עליכם“ ר' מלך, מה שלומך ושלום בניך בירושלים? ומה חדש בעיר הקודש? ובכמה עלתה לך נסיעה זו? ושמה כדאי היה לך, ר' מלך, לקנות כאן רהיטים ולא לטלטלם מירושלים, כאן הרי נמכרים רהיטים משומשים בזיל הזול! וכמה מים, בערך, מכילה חבית חרס זו? וכך טובבו אותו ההמונים בשמחה ובחבה ועטו עליו ועלי מטלטליו.

„בעלי הבתים“ ישבו דרך חרות על חלונות הבית הרחבים, והסתכלו בהרחבת-הדעת במחזה המרהיב. לא יאומן כי יסופר, ר' מלך חזר להשתקע בצפת! והרי הכל בורחים עכשיו מכאן! הסבלים באו דחופים ומבוהלים והחלו לפרוק המטען. ושני השמשים עם נשותיהם, מנצחים על המלאכה. והילדים צוהלים ושמחים: מכונית באמצע הרחוב, וכי דבר קל הוא בעיניכם? הם מטפסים ועולים למרומי המכונית ועוזרים בפרוק החפצים, בקול רעש והמולה רבה. רק אשת המלמד שותקת וזועפת, בה לא נגעו גלי החדוה הסואנים. והנשים מספרות בלחש, מפה לאוזן, שהיא, כלומר המלמד/קה לא רצתה בשום פנים לשוב לצפת, התנגדה בעוז, ונלחמה על נפשה בחרוף נפש, ולבסוף נכנעה, כפי שעיניכם רואות, ונצח בעלה ואתו כולנו. והרחוב שוקק והומה כנחיל דבורים. השיחות קולחות בשטף ובנעימות, נשתכחה צרת הגשמים מכל הלבבות. נעלמו כל שאר התלאות. קריאות צוהלות מנסרות באויר, וקולה של אשת השמש מנצח על המקלה. ר' מלך חזר לצפת! ומי פלל ומי מלל כי דוקא הערב יתחולל הדבר, מבלי שעלה על לב מישהו, לפתע פתאום,

בשעת לילה מאוחרת – והנה ר' מלך ובית שוב בצפת! הכנופיות חיות ורוגשות. השעה מאוחרת, ואין כל רצון להתכנס שוב לתוך הבתים. ומנורת הלוקס שופכת אור יקרות על שיירי המטלטלין שבמכונית המשא, ועוד שעה ארוכה תעבור עד אשר ישוב הרחוב למנוחתו וקיבל את צורתו הרגילה.

לקראת הערבי עם חמור המים...

הגיע לערכאות, והתוצאה קנסות ומאסר. אך זה היה רק מקרה בודד אחד, ובדרך כלל נהנים שני הצדדים זה מזה. אנו נצלים ממלתעות הצמאון, והם – משיני הרעב. מטבעות כסף קטנות משתלשות לתוך כיסיו הרחבים של בעל הכפיה, וברבות הימים נהפכות לסכום כסף עגלגל. ותקוות קסם משעשעות את דמיונו הנלהב, הנה עוד מעט, עוד מעט, ויבוא היום המקוה. יצטבר

הסכום הדרוש. ומשאת-נפשו הכמוסה עמו, תהפך למציאות. אל ביתו יביא אשה חדשה, צעירה ורעננה. בזחיחות-הדעת הוא מסכים ועונה: „אינשלה ויבא הגשם“, ותוך כדי כך הוא מביט כלפי מעלה וקורץ בעיניו אל תכלת-השמים וזהב השמש, ויודע ומרגיש יפה כי ידו על העליונה. כל היום שוקקים הרחובות מקולם ושאונם. ורק עם ערב תשובות המלאכה. גבורי היום, שרי המשקה, מסתלקים לביתם, שמחים וטובי-לב. נדמו שעטות הצעדים וצלצול הפחים. וברחובות משתלטת הדממה. שקט ומנוחה. והשממון מגיח עם צללי-הערב. אור הלוקס זורח על מרצפת הרחוב והסמטא, וקול זמזומו נשמע עד למרחוק.

פתאום נשמע קול שאון שהלך וגבר במהירות גדולה, והרעיש את הבית ועמודי ספיו. האם פקחה זוג עינים נפחדות וקפצה בבת אחת על רגליה, האב השליך בזעף את העתון, ויחד נחפזו אל החלון לראות מה אירע שם. כל החלונות מסביב נשתבצו בראשי אנשים נרעשים ונבהלים, המציצים החוצה. לאמצע הרחוב, המקום המואר ביותר, קרבה ברעש, ועמדה מכונית משא גדולה, עמוסה רהיטים, כלי בית ומטבח, צרורות

גדולים וקטנים. כלי חרטינה ומטות צהבות התנוססו בשלל צבעים לאור הלוקס הבהיר. ובראש המכונית יושבים בהוד מלכות ר' מלך המלמד ואשתו צפורה. אנשים צצו כמתוך האדמה, וכהרף עין לבש הרחוב צורה חדשה. הרחוב חי! הרחוב נע! שאון והמולה, תנועה וחיים. הקול עבר מקצה העיר ועד קצה: ר' מלך המלמד ואשתו חזרו להשתקע בצפת! קריאות התפעלות

עוד יש פנות נדחות...

פשוטים (ולפעמים גם לחמורים גמורים), כדי לצאת מהבוץ הזה ההולך וגורף את כל חיינו.

חסידי העיר העברית הראשונה נשבעים בציציותיהם כי תל-אביב עומדת במקום הראשון לפי מספר האוטומובילים שבה.

יש חשש, כי עוד מעט ואזרחי „עיר הפלאים“ ישכחו צורת סוס מהו. אמנם במובן זה דומה תל אביב לניו-יורק אחותה. אבל יש לפעמים ונתקלים אנו במחזה מוזר. צלום זה מראה את מצבו העגום של אלוף הציבי-ליוציה שנפל לתוך בוך באחד הרחובות המכובדים, הנושא את שמו של סופר עברי ידוע ופליטוניסטן מובהק.

הבוץ הוא קשוחם התמידי של הרבה מרחובותנו הנחמדים, אם כי על זאת לא כותבים לנו ב„דיעות“ עיריית תל אביב והמשוררים לא מקדישים לזה פזמונים. זקני הישוב מספרים כי במקום זה טבע לפנים גמל. אמנם גמלים בזמננו התחילו לעופף ואין נשקפת להם סכנה, אבל האוטומובילים המסכנים מוכרחים לפנות לעזרתם של סוסים

חידה בין שתי יריות

(רומן הרפתקאות מחיי הארץ)

השעות האחרונות גרמו ליצחק ענויים רבים. מקוצר רוח היה רוקע ברגליו, צובט את עצמו ומראה סימני טרוף. אבל כשדהרנו במרכבה ברחובות ורשה, וזללנו נתחי גלות סואנים ומזוהמים, נראה יצחק יותר שקט, כאדם שהשלים עם הגורל. את הדלת פתחה לנו ישישה נעימה, נקיה במלבושה ובמבטי עיניה. היא לא אמרה כלום. אבל לא רק יצחק גם אני הבינותי את הכל.

אחרנו. יצחק זקף את עיניו והסתכל בפני הישישה במבט תובע. הזקנה חבקה אותו באמהות, עיניה נמלאו דמעות. — לפני שלשה ימים, אחרי חצות...

זה היה בדיוק באותו רגע כאשר יצחק צעק בחלומו. עכשיו נעשה ברורים לי עצבונו, עינויו ושתיקותו. התישבנו בין רהיטי החדר האבלים. רגש מיוחד של יתמות תקפה את כולנו. על הקיר היתה תלויה תמונה גדולה של עלמה צעירה ויפיה המזרחי מבריק בטירתו המגרה. כך מציירים את יהודית עם ראש הוליפורנוש ושלומית עם ראש יוחנן. זו היתה אמו של יצחק.

אנה וסילייבנה — כך היה שמה של הישישה — נוצרייה. הידידה היחידה של אמו, היתה דרה אתה עד רגעי האחרונים. עכשיו אין לה תפקיד בחיים, אלא למסור ליצחק את צואת אמו ואחר כך יכולה גם היא למות במנוחה. האם השביעה לספר ליצחק את כל קורותיה, לספר את הכל מה שהסתירה ממנו כל ימי חייה. עליה לספר על אביו. הלחלה מפחד הנעלם תקפה את שנינו וכל אחד מאתנו שמע את נקישת שניו של חברו. והישישה פתחה בספורה הארוך והאיום.

ספורה של אנה וסילייבנה

בעירה האוקריינית קלינצי לא היה בינינו בחור יותר חביב ונלבב מיוסף מינץ. משפחתו העשירה ביותר. ביתו האציל ביותר. נוצרים ויהודים כבדו משפחה זו וחשבו לכבוד לעצמם להתיידד עם בית מינץ. יוסף למד בחוץ לארץ וכל שנה היה בא הביתה לבלות את חופשת הקיץ. הרבה בחורות שמו עיניהן ביוסף. אבל ידעו, כי חזית זו אבודה בשבילן. יוסף מינץ ורבה סולוביצקי זהו הזוג המיועד על ידי הגורל עצמו. ואמנם זוג יותר מתאים לא היה בעיירה. היא יפה, עשירה ובעלת כשרונות: פסנתרנית מופלגת, גם היא לומדת בחוץ לארץ ומנבאים לה עתיד מוסיקלי גדול.

ובכן הכל הלך למישרים ושתי המשפחות קוו לראות נחת מבניהם.

אבל הגורל חרץ אחרת. בשנה זו לא נסע יוסף ללמודיו. עסקי אביו עכבוהו לחורף שלם ורבה נסעה יחידה. יוסף לא חפש לו חברת בחורות. כל ימיו התבודד, התגעגע לארוסתו ולא הסתיר את געגועיו. פניו נפלו ולא מצא שום טעם בימים העוברים מחוץ שממון ממאיר. בני הבית סבלו מזה. האב התחרט כבר כי מנע בעד בנו לגסוע ללמוד וכל אחד התאמץ לפזר את קדרותו של יוסף ולשמחו בכל האמצעים. אבל לא הצליחו. יוסף נעשה עצבני, חור ומראהו כמראה חולה רציני.

באותו זמן עלה כוכב חדש על שמי העירה האפורים. משפחת מודליני שהשתקעה בעיירה-הכניסה חיים חדשים. הבית הזכיר ארמון מלכים. שם שרר חג נצחי. כל לילה-משתה ונשפים, עורכים ציד וטיולים ארוכים ומסוכנים. ועל הכל מנצחת הבת גרציה. משפחה משונה זו בחייה ההוללים גרמה למהפכה שלמה בעיירה. התחילו חקויים והתחרות בין משפחות מיוחסות להתקרב לאצילים אלה שלפי השמועות מוצאם מיהודי ספרד ושלשלת יחוסין מיפה את חייהם המופקרים. על גרציה ספרו אגדות. קסם של דלילה נדף מספורים אלה. לסוף הגיע גם תורו של יוסף.

תוכן הפרקים הקודמים: שני מפעלים עובדים בחוה של אדם מזור ומסתורי שהופיע פתאום בנקודה מונחה ובמשך זמן קצר הפך את השכמה לפנה פורחת. בוקר אחד, הפועל יצחק — מחלוצי גרמניה הולך להתקלה והשני קלמן הנשאר בבית שימסע פתאים קול ירי. ביצאי לחצר וא רואה את בעל החו: מחבוסס בדמו ויצחק רץ אל הנהר בצעקה: זהו, הרגתי!

קלמן נגש להושיט עזרה לפצוע ו וא שונע יריה נניה וי. חק נופל לתוך הים. את הפצוע לקחו לחיפה לבית החולים ויצחק נעלם. את בגדיו מצאו על החוף, חושבים שטבע בים. הרופאים נואשו מהיוו של המזור. אבל פתאים נודע לקלמן כי הפטריון שלי עזב את בית החולים ונעים. הפועל הותיק עזב את החוה והמשיך את נודדיו מישוב לישוב. ופתאים, נהכנסו לחדר האוכל של ה בוך, צהריים, ווא נהקל במזור.

הגדם לא הכיר אותו. וקלמן התחיל לפקפק: פניו של המזור נשתנו מאד ואפשר רק דמיון כוזב הוא. שאל מפי חברי הקבוצה, אבל הם יעזוהו לא להרבות להתעניין במזור, כי אדם עצבני הוא ואסור להרגיזו. כשנגעים בעברו מיד הוא יעשה אדם אחר ואז עלול הוא למעשה רצח. אבל הכל מחבבים אותו. כי הריהו החבר המועיל ביותר בקבוץ, היחיד שהקים את המשק ההרוס. וקלמן נשאר בקבוץ בהחלטה גמורה: עליו לגלות את הסוד הגול את מנוחתו. והנה הוא נחלל בצעיר ששמו יצחק (הוא סובל מדרמה משפחתית) — הבעת פניו מזכירה לו את גבור הטרגדיה — והוא מתעלף.

זהבה אשתו של יצחק השני מבקרת באהלו של קלמן השוכב חולה אחרי הזעזוע שגרמה פגישתו עם יצחק, כל יום היא מבקרת באהלו וקלמן מרגיש, כי למרות רצונו, הוא התאהב. ולילה אחד, אחר חצות, פתאום מופיע באהלו יצחק. קלמן עומד על סעותו: הצעיר אינו דומה לגבור הרומה. פניו של האורח הפתאומי היו איומים והוא צנח מתוך לחש מתחנן: אל תגזול ממני את זהבה!

שמה להודונות להפטר מהצרה החדשה שנטפלה אליו והרחק מעלי או זהבה. יצחק מחליט פתאום לנסוע לאמו לורשה ולוקח אתו את קלמן שאינו עוצר בקרבו כח להתנגד לו.

המזור נרתע אחורנית בהרגישו בן. אש ירוקה הבריקה בעיניו ונדמה היה לי כי הכירני עכשיו. עשה תנועה בידו כאילו רוצה לדחוף הצידה סיט איום.

ובאותו רגע פקח יצחק את עיניו, הרים את ראשו, התישב על המטה ואמר בטון שקט ובטוח כאילו ידע מכל הנעשה: — שטויות, מזה לא היה יוצא כלום! — ממילא! מרוב תדהמה עמדתי בלי נוע אלס-חרש. המזור נעלם בן רגע כאילו נמס, עד כי לא האמנתי כי ראיתיו באמת והכל לא היה אלא דמדום בהקיץ.

יצחק התלבש מתוך מנוחה נפשית, התרחץ ועשה את כל ההכנות הקשורות בנסיעה. והנה התישבנו באוטו.

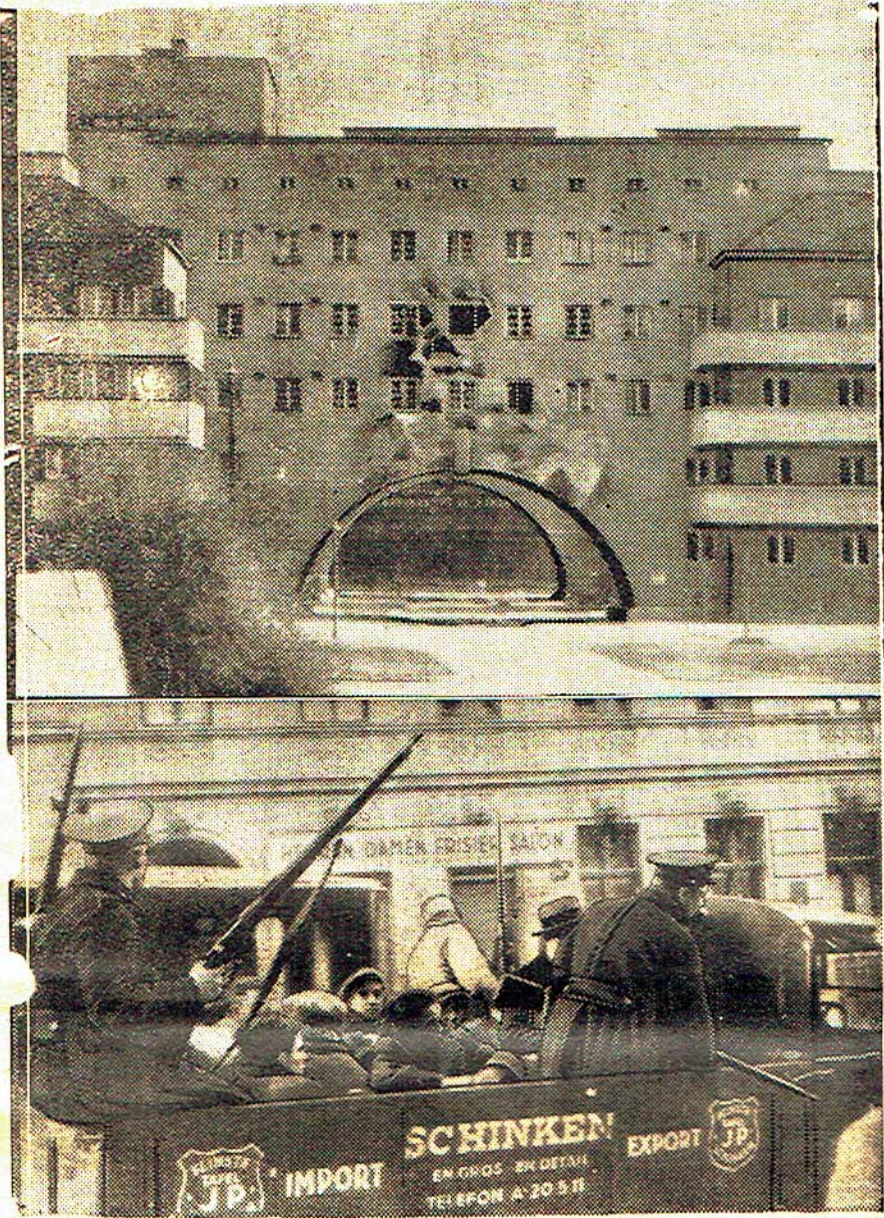
לילה שחור עמד מהצדדים כשתי חומות והאוטו זחל כחפרפרת. שתקנו. כל אחד כנס לתוכו את עולמו המקופל והמדומם, במוחו התרוצצו מחשבות ושברי רגשים התוקפים אדם שעווב פתאום את ארצו שהתקשר לה קשר בלתי הגיוני. העבר המה בן קלח ופעפע. זכרונות נערמו וגרפוני בליריותם הסנטימנטלית. הייתי מסכן בעיני זר לעצמי, מבוסל ומלא תסביכי נחיתות. ביחוד הציקה לי ההכרה כי הנני נוסע לחוץ לארץ, למרות רצוני, לפי שרירות לב כוח זר העושה בי כחפצו. כל הדרך, באניה וברכבת הרבה יצחק לספר על אמו. בבטאו את המלה "האם" נתמלא כולו רחשי הערצה וכבוד. זו היתה אשה עצמאית שנוצרה לפקוד ולמשול. את האב לא ידע הבן ולא שמע ממנו כלום. מספורים אלה נולדה דמות האם לכל פרטיה. והייתי משחק אותה בדמיוני, כשחקן חסיד סטניסלבסקי, מעביר לפני את כל חייה מילדותה עד אותו הרגע שהיא שוכבת על ערש דוי, מצפה לבנה ולמות.

לילה אחד התעוררתי לקול זעקה היוצאת מפיו של יצחק הישן. זה היה אחרי חצות ורוב הנוסעים ברכבת נתעוררו אף הם. העירותי את יצחק, הוא היה חור מאד, לבו הלם בחזקה, אבל לא יכול היה לספר כלום. מאותו מקרה פסק לדבר לגמרי, היה מדוכא מאד, אבל מוסיף להתבודד עם דומיתו.

עולם ומלואו

פרשת הגבורה של וינה

למעלה: בית קרל מרכס, אחרי התקפת החיילים
למטה: הסוציאלידמוקרטים האסורים מובלים
באוטומובילים

וילהלם מיקלס

ראש הריפובליקה האוסטרית

למטה מימין: ככלות הכול

אחרי כבוש הבריקדות, מתפזרים החיילים, לחפש
בבית הפועלים. הדיירים מציצים מבעד לפנה
מוכנים לפרעניות חדשות

ברטון - מיניסטר החוץ החדש של צרפת

מהרפתקאותיהם של שחקנים ארצישראליים

(מציאות הדומה לרומן)

לשמוע עלינו. כעבור שעתים נחתם חוזה עם גדול האימפרטיו בבסרביה. עשרים קונצרטים בכל בסרביה. סכום ענקי-דמי קדימה.

לא יכולנו להשלים עם התמורה הפתאומית במצבנו. מציאות או חלום? כל העיר מסירה את כובעה ביצאנו לטייל ברחובות. כל פנים צוהלים לקראתנו. לחש הערצה מלווה כל צעדינו: "שרה אסנת הליוו..."

עכשיו אנו מלובשים ברוב פאר ומיצורים אכסוטיים נדרפכנו לאצילים אירופיים. והרי רק שלשום שאל אותי עורך העתון היהודי:

- תסלח לי, מר ולין, אם אין חייטים הגונים בארץ ישראל, מדוע לא תומינו מקישינוב? כאן הרבה חייטים מחוסרי עבודה. בקושי התאפקתי מצחוק. דהעורך הנכבד התכוון למעיל החליפה שלי. האספר לו, שאת המעיל סחבתי מחברי שקטנו עבה ממתני ולכן הוא תלוי עלי כעל מסמר? הרגעתי אותו, כי יש חייטים טובים בא"י, אלא אבדתי הרבה במשקל, הייתי שמן מאד, ועכשיו רזיתי.

העורך נרגע וכבודם של חייטי ארץ ישראל ניצל. הנשף הפומבי הראשון. ראש העיריה נתן לנו את אולם התיאטרון העירוני חנם. שלשת אלפים איש, צופים ודחוקים. רבים חזרו הביתה בלי כרטיסים. נצחון מלא. העתונים מתריעים ביתר שאת. עכשיו יוצאים אנו לערי השדה. עכשיו עלינו לכבוש את הפרובינציה ועירותיה המזרחיות של בסרביה הדשנה.

תוכן הפרקים הקודמים: שחקן צעיר וחברתו בחיים שחקנית תימניה

אינם מוצאים להם מקום במולדת. רעב והתנכרות. הם מחליטים לחפש את אשרם בחוץ לארץ, הם גוסעים באנית משא ומגיעים לגבולות רומניה - בלי פרוטה בכיס. על הגבול חוסדים בהם במעשי רגול ואיסורים אותם. בא כח המשרד האי ערב בעדם והוציאם לחופש. בחרו בקישינוב, בירת בסרביה. בידם רק כרטיס הרכבת והדרך ארוכה. ברכבה נטפל אליהם ברנש משונה שהכריז על עצמו כעל נוצרי-ציוני ונסח להוציא מהם את הכסף הסדומה. בדרך נס נצלו מידו. הגיעו לקישינוב רעבים ובלי פרוטה בכיס. הכפיה וה"עגל" עשו רושם. קבלו אותם כנסיכים מאיץ אכסוטי. או נולדה בלבו של השחקן החלטה: לשחק תפקיד זה עד הסוף. בלי לחשוב מה יצא מכל האבנטורה, הוא קורא לע. לון ומצוה: - להטל היקר ביותר!

הפראה האכסוטי עזר להם להסתדר במלון בלי כסף והם מקבלים עוד ל"הוצאות קטנות" עד שיתקבל הפסטרט עם הכסף הנעצר על הגבול ע"י המשטרה המוסדות והציונים מפחדים לקחת על עצמם את סודר הנשף ומיפצים לשחקנים לחזור לא"י. או החליטו לערוך נשף-חנם לדוגמה.

כמובן שבאו כל האימפרטיו, רוגשים ומגורים. אבל פקדתי לאמר להם, כי נסעתי לבוקרשט, קראו לי פתאום טלגרפית, ואחזור כעבור יומים.

העיר הומה. על הזמרת הארצישראלית מדברים בכל מקום. בבתי הקפה האצילים ברחובות, עגלונים ובאי כח האינטליגנציה העליונה, ספרים ופקידים ממשלתיים. המלצרים כורעים ברך לפנינו והמלה "בארוני" אינה מצלצלת עכשיו כבדיחה בלבד, נדמה לנו כי אנו נסיכים אכזוטיים מבסן ומלידה וכל הכבוד מגיע לנו.

כעבור יומים הביאו לי כרטיסי ביקור של אימפרטיו אחדים. בקשתי למסור כי היום הנני עסוק מאד וגם עיף מהדרך. יואילו למסור מחר. למחרת מתחתי את קוצר רוחם עוד שעה מיותרת והתחיל המשא ומתן עם אלה שקודם לא רצו

למחרת, כל עתוני קישינוב היו מלאים ידיעות מרצישות על ה"יהודיה שחורת העור" שתערוך קונצרט אכסוטי מאד. העתונות הרוסית בקישינוב נמצאת כולה כרובה בידי יהודים מומרים ועכשיו הרבו הם להתלהב מתוך "רדיציב" לאומי. השם "שרה אסנת" נהפך לנושא עיקרי של קישינוב הממנמת את נמנומה המתוק; הצפיה והמתחות גדלו.

גם במלון התחילו להסביר פנים. מורגש היה כי הפרסום בעתונות נסך תקוה בלבב, שמא כל השדס לשוא הוא ואנו נסלק את החוב ההולך וגדל עד כדי אימה. והנה הנשף. אולם קטן של האגודות הציוניות. האולם מלא. נדחקה כל פאר העיר. עליהם לחרוץ את דיננו: לחיים או למות. דומיה רבת משמעות. שרה על הבמה. קטע ראשון, שני... הפסקה. מרוב מתיחות לא יכולנו להבחין מה פירוש ההמולה הגועשת באולם: חיוב או שלילה? אבל הכל רתח סביבנו. מכל צד לחיצות ידים רגישות. עתונאים, עסקנים צבוריים. ישיש מכובד התנפל על צוארי, התחיל לנשקני ודמעות בעיניו. מנהיגי הציונים שרק אתמול יעצו לנו לחזור לארץ ישראל, ראו עכשיו את עצמם כשותפים לשמחה. הם עכשיו דברו בשמנו - שאנחנו... כלומר, הם אנו השחקנים החביבים. אין מנוס מכל דורשי טובתנו שצצו פתאום כפטריות. פלוני מזמין לסעוד צהרים, ואלמוני אינו זו עד שנמלא את בקשתו לעבור לגור אליו כל זמן שנשאר בקישינוב. בקיצור מהפכה שלמה. ונוסף לכל - עדר של כל מיני אימפרטוריו. מושכים לכל צד. עכשיו לבשתי גאות. אני מדבר אתם בטון מלא כבוד עצמי. לא, עכשיו אינני יכול לדבר על נושא זה. אנו עיפים מאד. מחר, יכנסו למלון העתונים מלאים הערצה וגוזמאות. מהללים עד אבוד רגש המידה. עוד מעט ונחשוב אנו בעצמנו כי שרה היא שחקנית גאונית. זמרת שלא היתה כדוגמתה תחת שמי בסרביה הברוכים.

זה לעומת זה

הצלמניה והמלחמות

(כתבה מפריז)

היה זה על הכר הרחבה והיפה ביותר בפריז, על ככר קונקורד, זו שבמרכזה תקוע האובליסק המכוסה בכתב חרטומים, אשר הובא לכאן ממצרים לפי הקאפריזה המלכותית של הוד רוממותו נפוליאון הראשון, ואשר מסביב לה נסתדרו במעגל רחב פסלי נשים מפוארות, סמלי הערים החשובות ביותר בצרפת. המזרקה השוצפת באמצע לא הבהבה כעת בנצנוצי חשמל. רוב הפנסים היו שבורים או כבויים, בתי המלון אטמו את דלתיהם, האוטובוסים נסתתרו בגראז'ים או חפזו פה ושם כארנבות נבהלות. גן הטילרי אשר מאחורי היה אפל וזומם רעות, שדות אלישע אשר מלפני היו מוצפים אור, אבל ריקים מאדם כעיר אגדית מאלף לילה ולילה. ורק מצד שמאל, מרחוק, בקצה, רחוב השלום, הוא רחוב המנקים ומלכי המודה הפריזאית, הציצה כבר ונדום הקטנה והצעצועית ובמרכזה התנשא על עמוד גבוה מעל גבוה, בודד ואלם, מלך המלכים – נפוליאון בוגרטה. פתאום הרגשתי טפיחה בשכמי... הפניתי את ראשי בפחד והנה – פרעוש!...

אתה פה?! במקום שומם זה? מה תצלם פה?
ראשית כל אצלם אותך. ראוי אתה להיות מצולם ומודפס בכל העיתונים שבעולם. כי מיום היות פריז על פני האדמה לא נמצא בה אדם בודד, השומע אתה, אדם אחד ויחיד בככר קונקורד, במרכז הסוער ביותר של בירת העולם, הו, הו, זמנים יפים הגיעו לנו... ותוך כדי דבור, הצית פרעוש את סליל המגנטים שבקצה הצלמניה... נצטלמתי!

שמח אני כי לא אחרתי, – המשך פרעוש את דבורו המטרטר, – ראיתי המון מפגינים הולך לצד ככר קונקורד וראיתי (הכל אני רואה!) את פרשי הגווארדיה הלאומית רוכבים לעומתם מן העבר השני. לפי דעתי עליהם להפגש פה וחושב אני כי יהיה חס... וכינתים אפשר לנוח קצת, אני מתרוצץ כהוגן בזמן האחרון. נשאתי לי אשה וצריך לפרנס, לפרנס, לקשט, לשעשע, להוביל לסינמה, בקצור חיי כלב. עובתי את השבועונים ועברתי לעבוד בשביל העיתונים היומיים, כאן משלמים יותר, אבל קשה שבעתים. לפני כמה ימים צלמתי במשך בוקר אחד את בנש, אתה יודע, בנש הפולני... אחר כך יצאנית יפה ממשחקת הקולנוע, שלמדה לנהוג באוטו, אחריה את נשיא הרפובליקה ואת המוקיונים של קרקס "מדראנו". את הניגאטיבים שלחתי אחד אחד למערכות העיתונים. בשתים אני נכנס למסעדה, הייתי רעב עד כדי לאכול את השולחן... ופתאום מודיעים: קום התנערה!... אשתו של סטאביסקי יוצאת מפריז בעוד שמונה רגעים, אחד מן הרפורטרים חולה ושני הנותרים מצלמים את אוהבתו של העורך...

קול המולה נשמע מרחוק. הלך ונתגבר. גוש ענקי, פרוץ ואפל התנועע מעבר מזה וגוש שני, מלוטש ומנצנץ בהרבות שלופות התנועע לעומתו. אנחנו עמדנו באמצע. פרעוש בדק בחפזון את הצלמניה. הכין סלילי מגנטים חדשים. הכל בסדר! הפרשים חדלו מהתנועע ועמדו כפסלי אבן קפואים. ההמון הלך ונתקרב, סכב אותנו, וסחפנו אתו.

קול פקודה קצרה ויבשה חצה את האויר כצלפת מגלב:
– עמדו!
אבל ההמון הוסיף לנהור קדימה.
שוב נשנה הקול: – עמדו, בשם החוק!
ההמון ענה בנהמה פראית ונשתתק.
הקול גזר: – אש!

וככר קונקורד רעדה מרעש עשרות רובים.
אז קרא אחד מן ההמון, חיל זקן, המבין ענין – הם יורים באויר!... והסערה נתקה כהרף עין את כל אוזיקה, פרצה את כל הסכרים. ההמון לא נשמע עוד לכל פקודה והפרשים לא ירו עוד באויר... ברקי היריות והבהובי המגנטים של פרעוש ענו זה לזה ונתמזגו זה בזה. כובעו של פרעוש התעופף למעלה מראשו ונפל מנוקב בירית רובה. באותו רגע התכופף צלם, לתפוס בחור גונח שהתבייס בדמיו על המרצפת.

מאורעות השנים האחרונות בעולם כולו הם בהחלט פוטוגניים... יש מה לראות! כל המושגים המופשטים נכנסו בגדר ממשות מוחשית ונראית לעין. הספורט, הפוליטיקה, המדע, הכסף ו...האהבה, כל אלה נותנים למכונת הצלום חומר רב ומעניין, בצורת התחרויות מטורפות, מהומות דם, פלאי טכניקה ומכונות יריה חדישות, תמונות רמאים גאוניים ורציחות סנטימנטליות.

הגשם המבירך הזה אשר שמו – חדשות יום יום, הצמיח ערב רב של פטריות צבעוניות, מרות ומתוקות, אשר שמן – עתונים יומיים ושבועונים מצויירים, ואלה הולידו את הרפורטר הצלם.

לפני המלחמה ובזמנה לא הרבו העיתונים המצויירים להשתמש בעזרתה של מכונת הצלום. לשם רפורטז' היו שולחים סופר ואתו יחד צייר... בין אלה היו רבים בעלי כשרון אמתי כגון פלמנג וסקוט שהקימו את המולברטים שלהם מול הזוהב השואג, מול רכבת הפוכה, מול בית בווער באש ומתחת לכדורי המת השורקים בעת המלחמה הגדולה.

קור רוח רב דרוש בכדי לצלם תמונות כאלו בתוך הבהלה

אבל נדמה כי במשך זמן קצר נעשה הקהל הקורא פקח מאוד וגאה ורוצה לעמוד ברשות עצמו. אין הוא מאמין לצייר המראה לו, הוא רוצה לראות בעצמו, ואז בא תורה של מכונת הצלום ותורו של הרפורטר הצלם.

מכונת הצלום היא קריה, מהירה, אישה, אינה יודעת התרגשות ופחד, היא תופסת באותו אופן ובאותה מנוחה את הפר שזכה בפרס ראשון בתערוכת הבקר ואת האם ששכלה את בניה בעת אסון, את רגלי ה"כוכב" הרוקד במוסיק הול ואת ראשו של איינשטיין הנואם באספת פזיפיסטים. מכונת הצלום איננה דבר חי, זהו דבר הממלא תפקיד וגם הרפורטר הצלם צריך להיות כמוה.

הקורא המרפרף בעיניו על פני התמונות שבעתונים המצויירים אינו משער ואינו חושב אף רגע אחד בכמה עמל, בכמה זריזות, בכמה אומץ לב וסכנת נפשות עלו הפרצופים הללו. הוא שוכח או אינו חושב כי במקום שבו צולמו התמונות נמצאה גם מכונת הצלום ובמקום שנמצאה מכונת הצלום נמצא בהכרח גם הוא, הצלם הרפורטר.

ראיתי כמה מהם בעבודתם בעת המהומות האחרונות בפריז והם נחרתו במוחי כחילים אלמונים שאין איש שם להם לב ואין מזכיר את שמם. ביחוד התפלאתי למראה אותו בחור צעיר ועליו שהיה אוכל עמי לפעמים במסעדה אחת, ואשר חבריו למקצוע קראו לו בשם שאינו מן המכובדים ביותר – "פרעוש".

רשמי המרוץ המרתוני

ולטר פרנקל

כי עוד צעיר הוא לימים, אך כל דברי הוא לשוא ולבסוף נכנעתי לרצונו והתחלתי לאמנו לקראת המרוץ הגדול. מאז עברו כבר תשע שנים. יוסף מחץ קבל כבר פרטים רבים רבים וגדולים. הוא השתקע בווינה והתחיל לעבוד באחד הקלובים הגדולים. בשנה שעברה עלה לדרגת אלוף אוסטריה למרחק של 25 ק"מ, אלוף שני למרוץ המרתוני הבינלאומי בווינה. כבר מולדתו מתגאה בו באכר צעיר זה אשר עלה למדרגת אלוף אוסטריה, האם זוכר הוא את המאמן הראשון שלו כשם שאני זוכר את תלמידי הראשון?

יוסף הקס

חיותי השניה במרוץ המרתוני מקומה באמסטרדם בזמן האולימפיאדה. ארגון המרוץ נערך להפליא. המרחק שנבחר למרוץ נמשך כל הזמן לאורך התעלה הגדולה עד כי הפיקוח יכול היה להעשות לא רק ע"י מכונות, אלא ע"י סירות מניע במים. כל 5 ק"מ היה מתוח דגל רחב כדי להודיע לרוץ את מספר הקילומטרים. כל 10 ק"מ עמד שלחן הבקרת. שם היה כל רץ נרשם ומצטלם ושם היה מוצא גם כל צרכי עזרה, החל במים קרים וגומר בסוכריות. תזמורת צבאית אחדות נגנו לאורך כל הדרך מנגינות עליזות אשר נמסרו ע"י המגפונים לאורך כל הדרך והקלו לאתלטים את מאמצייהם. הקהל לא היתה לו רשות כניסה לסירת המרוץ שגודרה בחבלים ושוטרים וסדרנים שמרו על הסדר. נקודת הרישא והסיפא נמצא באצטדיון. כמה מאות רצים בשער הקחי: "שער מרתוני";

בין הרצים היו באי מה ששים אומות. בקצה הבמה עמד לוח ענקי וכל 10 רגעים הופיעו על הלוח המספרים המציינים את שורות הרצים. האיצטדיון נמצא בקשר טלפוני מתמיד עם מסילת המרוץ וקבל משם את כל הידיעות. כעבור שתי שעות,

32 רגעים הופיע המרוקאני אלקואפי, אשר איש לא ידעהו לפני זה, נכנס בשער המרתוני ורצה לפנות שמאלה. הוא לא ידע את הנעשה עמו, לא ידע אפילו כי הוא הגיע הראשון. הוא גם לא רצה להאמין בזה. ורק כעבור דקות אחדות החליט לפנות ימינה ומיד נשמעה שירת המר-סליזה שכן היה הרץ הזה מטעם הצבאות הצרפתים. שני בא פלצה איש צילי, אשר הגיע במצב רענן כל כך, עד כי עשה עוד שני סבובי כבוד באיצטדיון

גופא. בני מולדת והיו כל כך גאים עד כי פרצו את שרשרת השוטרים והסדרנים, תקפו את שערי הכניסה הוציאו אי מזה דגל צילי ענקי ועטפו בו את הרץ על מנת לכרכר עמו באצטדיון מתוך צעקות איומות.

עוד בשנת 1925 השתתפתי לראשונה במרוץ המרתוני. הייתי אז אתליט צעיר באוסטריה. אך בעברי היו כבר התחרויות בינוניות: ברלין, פרג. בודפסט ולמרות גילי הצעיר, בן 19 הייתי אן, רכשתי כבר נסיון למדי בשטח המרוץ. שאיפתי לא"י דחפה אותי לכפר קטן בגבול האוסטרו-צ'כי ושם עסקתי בתורת

חלוק בעבודתה חקלאית קשה ואת הספורט הזנחתי כמעט לגמרי. פעם אחת נשלחתי לשם מה לכפר הסמוך, המרוחק ממקום עבודתי מרחק של 5 ק"מ. למראה הזדמנות זו התפעס בי שוב הספורטאי והדרך הישרה הנאה פינתה אותי למרוץ קל. עברתי כ-100 מ. והנה שמעתי מאחורי צעדי בחור כפרי, אשר רץ בלי נעלים אך בצעדים ארוכים ויפים, מרוץ טבעי על בהונות הרגלים, הלך והתקרב אלי. המשכתי את דרכי במהירות יותר גדולה, אך הבחור הלך והתקרב, הנה הוא מאחורי והנה נח צלו לידי והנה עבר כבר זותי בחוצפה.

— וכי מה בחור כפרי רגיל, אשר אולי לא היה מימיו בעיר, כלום הוא יכני הפעם? איתי אשר נצח כברלין את אלוף הנוער הגרמני ונצח בכמה וכמה מרוצים? החשתי את צעדי ושוב עברתי את הרץ המסתורי. רצתי אם כי הדבר לא היה קל ביותר מכיון שהזנחתי את האמון, החשתי את הקצב יותר ויותר ולא שמעתי עוד את צעדי המתחרה. כעבור חצי ק"מ הפכתי את ראשי ומה רב היה תמוהני בראותי אותו במרחק של שני מטר מאחורי כשהוא רץ על פני האפר רענן ללא מאמצים. שוב השיגני ופרץ בצחוק ואני הרץ המאומן לא היה בי כבר כח לרוץ אחריו. קראתי לו והתודענו.

— יוסף מחץ, שול במסגריה, בן שבע עשרה. זאת ספר מיד.

— כלום אין אתה עוסק באתליטיקה קלה? שאלתי אותו? — מה פרוש הדבר? שאלני הבחור. — כונתי אם אתה עוסק בספורט? ריצה, התעמלות וכדומה. — לא, רק מסגר בכפר ומעט גננות אצל אמי... — בחור טוב, כשרון; חלפה מחשבה בראשי, וכך נודמן לי התלמיד הראשון לריצה.

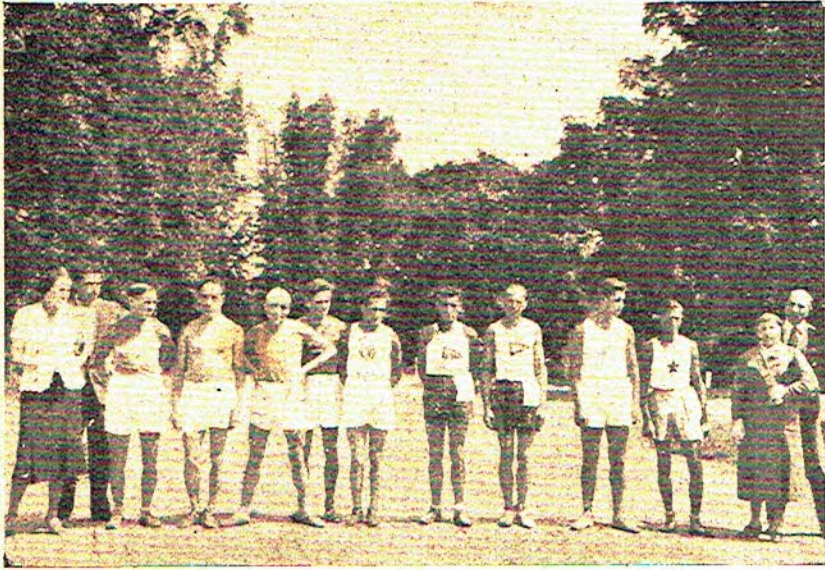
אחרי העבודה היינו נפגשים ואני ספרתי לו על אתלטיקה. הראתי לו תמונות

ועתונים, רצתי עמו והרצתי אותו, עשיתי לו מסדה והוא מלא את כל פקודותי. אלא שרעיון אחד נתקע במוחו. הוא רצה להיהפך לרוץ מרתוני. אני דברתי על לבו.

הקס רץ

והממלאות את הנעל בדב. כל מרתוני עושה באופן ממוצע 50,000 צעדים. כלומר הנעל והרגל צריכים להחזיק מעמד במאמץ כפול 50,000 אצפיכ למרות כל התיאוריות המרוץ המרתוני

משתתפי המרוץ בצ'כוסלובקיה

כמובן שכל שנה ראיתי מרוצים מרתוניים, השתתפתי בהם ולמדתי הרבה, אם כי אני כשלעצמי לא רצתי יותר מעשרה ק"מ, אך ידידותי עם האלוף הצ'כוסלובקי והמנצח העולמי במרוץ המרתוני אוסקר הקס, גבור פרגי, סייע לי לרכוש נסיון רב בשטח זה.

אוסקר הקס היהודי נשלח מטעם הממשלה הצ'כית על חשבונה לאולימפיאדה וכבש בין 250 רצים את המקום השמיני בפרק זמן נאה של שתי שעות ו-41 רגעים, אוסקר זה הוא רץ טבעי, אשר מאז ומתמיד היה מאמן את עצמו. אפשר שהיה מצליח עוד יותר אילו היה מזדמן לו מורה לספורט אמתי. אוסקר הקס הוא מנהיג לבלי סקאוטים, רץ על-מזחלות, שחויץ, משחק בכדור רגל, מתאגרף, מנערתו הוא עוסק בכל צורות הספורט וכיום הוא רק בן 23, אם כי הספיק כבר חמש פעמים לרכוש לו תואר אלוף צ'כוסלובקיה ונחל נצחונות מרובים באוסטריה, איטליה, גרמניה, פולניה, אונגריה, יוגוסלביה וכו'. אני מקווה כי אוסקר הקס שהוא חבר "מכבי" מסיר יופיע בודאי במכביה השניה בא"י - בראשונה לא יכול היה להשתתף בגלל שרותו בצבא.

בהתחרויות המרובות ובשיחותיו עם יפנים, אמריקנים הספיק הקס ללמוד הרבה והריהו חסיד האכילה בדרך. ועוד למדתי מהקס את הטפול ברגלים: מוטב לחלוץ את הנעל שלש פעמים ולבדוק איתו תחת להוכח פתאום באמצע המרוץ, כי הנעל לא כתונה כי מסמר ננעץ בבשר. יש למרוח את הרגל בזולין לפני המרוץ לבל תתקלנה באבבועות על הסוליות המתפקעות

אינו אלא מרוץ מקרי, שבו עלולים לנצח המרץ והעצבני והיציבות על פני הטכניקה והטקטיקה.

גברת!
האם כבר הסתכלת היטב
בשולחנות שלנו? - אם לא,
בקר!
דא'!
תוכחי!
ותקני!
כי מכל טוב תמצאי אצלנו
תל-אביב, רחוב נחלת בנימין מס' 15

תינוקות נסטלה החמודים

מלאי חיים, שופעי-בריאות
כאלה הם תינוקות-נסטלה
החלב המסוכר וסלת החלב, תוצרת נסטלה
הם, הם המזונות היפים ביותר לכל פעוט

חנם אין כסף?
דוגמאות וקונטרס בשם "עצות רופא לאמהות צעירות"
יוכל לקבל כל מי שיפנה עפ"י המען נסטלה, ת. ד. 54
בירות, סוריה

חלב מרוכז וממותק של נסטלה	מזון-חלב סולת בחלב של נסטלה	אילידון חלב חמאה חמוץ של נסטלה
---------------------------	-----------------------------	--------------------------------

FORVIL

מי-הקולון המצוינים "פורביל" Forvil ריחם נשמר זמן רב
הסינים: 5 FLEURS, CHYPRE, AMBRE
הפודרה "פורביל" - בעלת איכות משובחת - אין בה כל
חומר מזיק המגרה את העור. מעדינה ומרעננת את הפנים.
אם טרם נסית - להשיג דוגמא חנם אצל
הסוכן לא"י: אלברט י. לוי, יפו, ת. ד. 281, טלפון 920

בית מסחר סיטוני לצבעים ולקים
"צבע"
ת"א, רח' נחלת-בנימין 93, פנת דרך יפו-תל-אביב
מבחר גדול מחירים נוחים

כוס תנחומים
לדוד שמיט
סופרו הוינאי של ה"כלנוע"
במות עליו אביו
המערכת וההנהלה

לבוא הרמן

לכנוס השני שיערך לאחר שנים או שלש שנים. לא כן אצלנו כנוסינו מתקיימים לאחר הכנה של ימים או שבועות. ואף המפעל הכביר בתולדות הספורט הישראלי - המכביאדה - התקיימה לאחר הכנה של... חדשים. ואם המכביאדה הראשונה בכל זאת הצליחה, הרי זה רק בנס.

עברו כבר שנתיים ימים ללא שום פעולה לקראת המכביאדה השניה, ורק שנה אחת נשארה ליום המכביאדה השניה. וטוב עשתה הנשיאות העולמית שנזכרה לכל הפחות שנה לפני התכנס צעירי ישראל, מכל פזורי הגולה, למכביאדה, ושלחה הנה את הרמן להחל בפעולות ההכנה.

כן גם בנוגע להכנות להשתתפותנו במשחקי הנשים הבין לאומיים. רק חמשה חדשים נותרו עד התחרויות הנשים - ויש לפעול במרץ.

יישר כוחו של הרמן. ברוך בואו למען עשות למפעלי הספורט החשובים.

יודעים אנו את מרצו של הרמן, ואת כוח פעולתו למען התרבות הגופנית בישראל, מכירים אנו את עבודתו לשם הספורט העברי, עוד מהיותו תלמיד בהנובר אשר בגרמניה, לפני חמש עשרה שנה, ועד היותו חבר הנשיאות העולמית של מחנה המכבים הכביר. מאמינים אנו בהצלחת פעולותיו. למען המכביאדה השניה, אשר החל מיד בעלותו ארצה.

ליפא לויחן

זו הפעם השלישית לעלות זיגפריד הרמן לארץ-ישראל: בפעם הראשונה עלה להשתתף במכביאדה; בפעם השניה עלה בתור מלווה ללורד מלצ'ט - נשיא הכבוד של ה"מכבי" העולמי, במסע הרצעמולדה.

שלו בארצות הגולה והארץ; והפעם עלה בשלישית בשליחות ההסתדרות העולמית, בקשר עם ההכנות למכביאדה השניה והשתתפות העבריות במשחקי הנשים הבין לאומיים שיערכו בלונדון.

לא כמו אצל הגויים - אצלנו ירחים ושנים עוסקים בארצות שונות בהכנות למפעלי הספורט הבין ארציים או הארציים וזו טרם רתמה

אולימפיאדה אחת - מכינים כבר ארז השניה, שתערך לאחר ארבע שנים; עוד לפני גמר כנוס אחד - מתכינים כבר

גם בכדורגל האוסטרי התחוללה מהפכה

בני וינה ראויים באמת להשתוממות. האופטימיזם הנצחי שלהם בא לידי ביטוי מלא בעת התחרות הבכורה לכדורגל האוסטרי. מעת הנצחון המזהיר של הוונדר טים בסורן, עד ליום התחרות הבכורה התחוללה באוסטריה מהפכה ענקית. במשך ששה ימים, עבדו בחוצות וינה התותחים, הפצצות והרובים. כמעט אלפים איש נספו במלחמת האחים. רבים מהם פצועים לאין מרפא. בנינים מפוארים נהרסו ונפגעו בכדורי התותחים, האצטדיון הידוע, הוה ווארט"ה שמש למקום הכנוס המרכזי של צבא הממשלה וממנו יצאו כל הפקודות והתכניות למלחמה בסוציאליסטים. כל זה נחרש במשך שבוע אחד. אני בטוח כי בכל ארץ אחרת היו החיים החברתיים נפסקים לזמן רב. האנשים היו נמנעים לצאת החוצה, נמנעים להפגש זה עם זה, ועל אחת כמה וכמה הספורט... מי יתעניין בספורט בזמנים כאלה! אבל בוינה המצב הוא אחר לגמרי. הוינאים מוצאים תמיד אפשרות לבלות ולהשתעשע, ואפילו בימים אלה של מאורעות מרעישים. ומה שנוגע לכדורגל, הרי בוינה אין זה שעשוע אלה שאלת חיים ממש... הספורט הוא נשמת אפם ולשד עצמותיהם של בני וינה. יותר מחדשים חכו כאן להחזרות הליגה. יותר מחדשיים לא ראו בני וינה את הקבוצות האהובות שלהן, וינה, אוסטריה, אדמירה או, הכוח" שנמצאו במסעות נצחון בחוף לארץ. האם תוכל המהפכה לגזול מבני וינה את תענוגם הגדול ביותר? לא ולא! יותר מעשרים אלף איש נוכחו ביום הראשון בשלשת האצטדיונים הוינאים שבהם נתקיימו שש התחרויות הבכורה הראשונות לאוסטריה.

תוצאות היום הראשון היו מפתיעות. כל אהובי הקהל, חוץ מ"וינה", הפסידו. רושם חלש יותר עשתה מפלתן של קבוצות הכוח" ו"דונאו", אשר אפשר היה לחזותן מראש. אבל איש לא שער כי "רפיד" ינוצח על ידי "ספורט קלוב" שמקומו לפני האחרון ברשימה ו"אדמירה" תנוצח על ידי "לברטס", האחרונה ברשימה... ובפרט לאחר ש"רפיד" ו"אדמירה" היו מרוחקות ממתחריהם הקרובים ביותר בשבע נקודות. עובדה שהיא נדירה מאוד בדרך כלל.

אבל ההפתעה הגדולה ביותר היה נצחונה של "אוסטריה" על "ו.ו. א. ק." (0:6). לזאת לא חכה איש. בין חברי "ו.ו. א. ק." נמצאים כעת שני המגינים הטובים ביותר בעולם, ססטה וציור שהראו נפלאות ממש בהתחרויות עם האיטלקים, והנה שני אלה אבדו לא פחות משה שערס...

לאחר התחרויות היום הראשון הסתבך המצב מאוד. "רפיד" ו"אדמירה" עודן מובטחות יפה. הן נמצאות במרחק 5 נקודות מ"וינה" אבל זהו הפרש שקל להתגבר עליו.

"ספארט" צייטונג

כנוס המוטוקלוב הא"י.

- כנוס המוטוקלוב הא"י יתקיים ביום 17 למרס.
- המקום: על גבעות החול שע"י ראשון לציון.
- חברי סניף תל-אביב - יפו מתאספים בשעה 1 אחרי-הצהריים על המגרש שבדרך יפו - תל-אביב ע"י שכונת המכבי, יפו.
- חברי סניף ירושלים מתאספים בשעה 12.30 בצהריים בסמטא שמאחרי בנין סנסור.
- התחלת הכנוס בשעה 2.30 אחרי-הצהריים.
- בתכנית:
 - א. צלום כללי של כל החברים.
 - ב. התחרות נסיעה בחולות לפי סוגי האופנוע השונים.
 - ג. התחרות בהצפלה על הגבעות באופנוע.
 - ד. חלוקת פרסים ותעודות.
 - ה. נסיעה לתל-אביב למסבתתה שעורך הקלוב לחברים.

בית-חרשת ללבני טריקו

תל-אביב, רחוב פרדיננד לסל 32

סופו של מרסיל

(סוף)

בן לויטנו טפח על גבה של הזקנה המנמנמת בפתח ופסח עליה מבלי שזו תספיק להכירו. אנו מהרנו לבא אחרינו. דלת. מסדרון קצר. שוב דלת. הגענו.

בני אדם חולמים

בראשונה לא ראינו דבר. משהו עמוק השתרע לרגלינו ומתוכו עלתה אפלה כחולה וזמוזם קולות עמום. פחדנו לפסוע קדימה. אך מורה הדרך אחז בידיו והורידנו מדרגה מדרגה. מישו האיר את פנינו בפנס חשמלי ונסתלק מיד. כנראה הכירו כאן את בן לויטנו. עינינו התרגלו לאט לאט לאור הכחול. אנו נמצאנו במרתף עמוק. מימין ומשמאל - פרוזדורים אפלים. עמדנו רגע בתוך סיני קטן ופזיז התקרב אלינו במרוצה. כמחליק על פני הקרח.

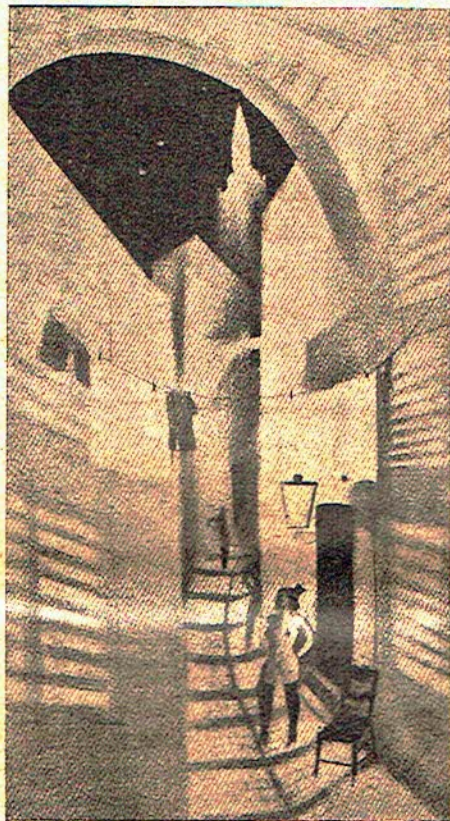
מורה הדרך אמר לו:
- אל נינה!
מרסיל רעד.
הוא לחש לי:
- זה שם אחותי. היום לא ראיתיה בבית.

מורה הדרך לא שמע מאומה וגם מרסיל עצמו שכח כעבור רגע את השם ואת אחותו. המראה שנתגלה לעינינו עלול היה להשכיח את הכל. בתוך אד כחול שכבו בני אדם חולמים.

כל אחד ינק את חלומו מתוך מקטרת מיוחדת. מקטרת האופיום. רובם שתקו. אחדים נאנחו כאילו מתוך תענוג עילאי ואחדים נאמו בקול או התיפחו כתינוקות.

מורה הדרך קרא בקול:
- נינה!
והחל מחפש את מישהו.
מרסיל שאל בקול רועד:
- מי היא זו, נינה?

- ילדה שבאה מבית הוריה אל הרחוב ומן הרחוב למרתף. בשעות הפכחון היא משמשת את האורחים ובשעות האופיום... אבל הנה היא כאן, נינה! פני אשה חורים, פעורי עינים הוסבו אלינו, נתקעו במורה הדרך ואחר כך...

מרסיל!.

מרסיל היה כמאובן.

מרסיל... למה באת? מה שלום אמא? האם גם אותך הביא הנה האדם הזה? המלך הזקן? טוב שבאת. תודה רבה לך. המלך הזקן... והיא נשקה את ידיו של מורה הדרך. הלה לא הספיק להוציא מכיסו את האקדוח ואצבעותיו של מרסיל ננעצו בגרונו.

הם התגלגלו שניהם על הארץ. מסביב שתקו והתיפחו בני האדם החולמים. היריה שנשמעה לאחר כמה רגעים הביאה את סופו של מרסיל.

אני כוונתי את זמני וחזרתי באותה האניה אשר בה באתי. מרסיל לא היה עוד אבל כל השאר לא נשתנה. הים היה גדול. הלילות היו עמוקים והמלחים שרו כמו אז, כמו תמיד.

הה, מרסיליה עיר מולדת,
אמא אימת פנים.
את במרחקים מרעדת
את לבות הספנים!

נקודת המוצא

בית הקפה של מר פרוספר היה קטן וצנוע מבחוץ. רק שמו של בעל העסק היה כתוב באותיות חלודות על שלט הפח הנושן. החלונות הזיעו בעיניהם הטובות מרוב החום וההבל אשר בפנים ובהפתח הדלת לפרקים היה שורץ החוצה גל רעש מתגוון ומתנפץ לאלף בנות קול והברות לשון.

אבל בפנים היה מראהו של בית הקפה מוזר מאד. אל השולחנות הקטנים הסבו אנשים מכל סוגי החברה. מכל המקצועות ואפילו מכל הצבעים. פועלים גרומי ידים וכפופי גב, מלחים פקוחי עינים ועקומי רגל, סינים, כושים, תיירים אמריקניים, חיירים אנגלים, נשים יפות כמו בסינמה, וגם, זעיר פה זעיר שם בורגנים צרפתיים אשר נראו כאורחים בתוך הערב-רב אשר מסביב. ארבעת עינינו עיני שלי ועיניו של מרסיל התרוצצו בסקרנות רעבה מצד לצד וגמעו את הזרות ואת החדוש כמשקה משכר. אבל מורה הדרך שלנו היה כנראה רגיל בכל אלה. הוא גמע במנוחה ובאדישות מייאשת את כוס הבירה הנצחית ולא דבר מאומה עד שסבלנותו היתה קרובה להתפוצצות.

- אנו נמצאים כעת - אמר סוף סוף, - בנקודת הכנוס ונקודת המוצא של כל הרוצים לבלות לילה אחד מלילות חייהם באופן חדש ומיוחד. מכאן יצא העדר הזה בעוד זמן מה ויתפזר בכל הסדקים והחורים של רחוב טורט רב ההפתעות. רבים מהם יתאכזבו, רבים יכתבו גלויות מענינות לקרוביהם אשר באנגליה או באמריקה ורק מעטים, מעטים מאד, ישכילו לחתום את כל הנראה והנשמע לא רק ביומן מסעותיהם אלא גם בדמם ובלבם האנושי.

כך דבר בן לויטנו הזקן. דבר לא אלינו אלא אל תוך הכוס הריקה שנתמלאה שוב עד גמרו אה הנאום. אנו לא שמענו דבר. רק נעימת קולו האטית והרכה הוסיפה למתוח את צפיתנו.

כאשר התחילו המסובים לצאת קבוצות קבוצות מבית הקפה היתה השעה קרובה לעשר ורבע. בין עשר וחצי ובין אחת עשרה יצאנו גם אנחנו.

פנסים וזקנות

רחוב טורט קדם את פנינו בצליפת גשם דיק, ברוח סתו חודרת ובקולות נגינה שפרצו מבתי האטומים. הפנסים היו רציניים, צהובים ושקטים. מתחת לכל אחד עמדה דמות אשה. אשה בודדת. אחת מאלו הנותנות את אהבתן בעלום שם ובעלום לב.

בפתחי הבתים ישבו סבתות זקנות, כפופות וכמושות. גם הן עמדו פעם ליד הפנסים. גם הן היו פעם צעירות למדי ועצובות למדי. אבל כעת לבן טוב עליהן, סוף סוף הגיעו אל המנוחה ואל הנחלה. עבודתן קלה ומטובדת. עליהן רק לשבת מן הערב עד הבוקר בפתח הבית, לסרוג משהו או לנמנם קצת ורק לקרוא מדי פעם לגברים העוברים.

- בוא נא, חביבי. כאן שמח והנשים כאן טובות. המראה היה ידוע ובנאלי.

אך מורה הדרך הלך לפנינו בצעדים בטוחים ומהירים כאדם החולף על כל המיותר ונחפו לקראת מטרה מסוימת. לכן לא פקפקנו באמתות הבטחותיו והוספנו לחכות למשהו חדש ומרעיד. לאחר כמה רגעי הליכה עמדנו.

טביסקי על הבד

(ענין הסטוריה הגדולה בעיניהם של 12 במאים)

מוריס בורדה, עתונאי צרפתי ידוע מוסר בזה את תוכן שיחותיו המדומות עם גדולי הבמאים בענין שערורית-הכספים הגדולה. כיצד חושב כל אחד מהם להציג את מחזה החיים הזה? העתונאי בעל הכשרון מוסר בקלות סטירית ונחן את אפים ונטיותיהם של אמני הקולנוע.

אבל גנס - יוצרם של "מטר דולורוזה" נפוליאון ו"קץ העולם" ענה לי: ענין טביסקי זהו אפופיה. הוא ראוי לעטו של ויקטור הוגו. אני לא ארבה לעסוק בטביסקי בסרט שלי. הוא לא יופיע אפילו לעיני הקהל... אני רואה בו את הנוכל בהיא הידיעה! יש להתעלות מעל לחיי היום-יום הפעוטים. אני רוצה ליצור את הפואימה של הגנבה העולמית!

רנה קלר - שהעלה על הבד את "גגות פריס" רואה בענין טביסקי את הפארס הגדול של תקופתנו: כן, המחזה צריך להיות סטירי וחריף. אני הצלחתי ב"מיליון" כעת עלי להצליח ב"600 מיליון"!

ז'אן שו: טביסקי הוא משורר. הוא אדם רך

ועדין החושב על אשתו ובניו. הוא נסחף בשטף אהבות מקריות אבל שב תמיד אל חוג משפחתו. כל השטרות המזויפים אינם נוגעים לי כלל. אני לא אזכיר אותם אפילו. העיקר הוא החלום. העיקר הוא זה שאין לבטא.

ז'ק פיידר:

ענין טביסקי הוא חומר לאטלאני-טידה חדשה... כן, אדוני! טביסקי הוא איש המדבר. מלך המסתורין. אלגוריה. אדוני הנכבד, אלגוריה ולא יותר.

מוריס טורנר:

הקולנוע הוא אמנות ישרה. אמנות חיים. כל ענין טביסקי מושך אותי רק מבחינת הסוף. לתאר את מותו על הבד! שוטרים. יריה. כתמי דם. בית חולים. ניתוח. מות. הסרט שלי יתחיל ברגע הגסיסה של הגבור...

ססיל דה מיל - יוצר ה"סרטיים ההיסטוריים הענקיים:

את ענין טביסקי יש להעלות על הבד בצורה רחבה. למשל: הרמאות מדור לדור. 200 משחקים. 7000 משתתפים. 350 אריות ו-500 פילים...

רובן מאמולין:

אין אני יודע עדיין אם אכין את הסרט שלי בהשתתפות מוריס שבליה, או לפי הדוגמה של "דיר יקיל ומר הייד".

יוסף שטרנברג:

תשובתו היתה קצרה: - איזה תפקיד ינתן בסרט הזה לגברת מרלין דיטריך?...

צ'רלי צ'פלין:

בסרט זה יש צורך לדבר יותר מדי.

פאבסט:

טביסקי אינו מענין אותי. כלומר אסור לי להתענין בו... אסור לי לעשות פעמיים סרט הדומה ל"אופרה בגרוש" שלי. סוף כל סוף אקלקל את שמי הטוב.

אריך פומר:

את פרשת טביסקי יש לגולל בצורה כזו: הולדתו (מוסיקה רוסית). הרמאות בבאיון (רקודים ספרדיים). טביסקי בבודפשט (רקודים הונגריים). טביסקי בקאזינו (ג'אז). מותו של טביסקי (ואלס וינאי). התפקיד הראשי - ליליאן הארביי. איינשטיין (ע"י הטלפון ממוסקבה).

טביסקי רוסי מהגר. בורגני רכוב המשטר הישן מתנוון. להעלות על הבד את הדניפרוסטרוי, את הקולחוזים...

- אבל טביסקי?..

- סטאלין גואם לפני העם. קברו של לנין. כל חייו של לנין...

- אבל טביסקי?..

- טביסקי איננו חשוב... להוכיח בתמונות בולטות כי תכנית החומש מצליחה ולסיים את הסרט בתהלוכת הראשון למאי על הכר האדומה!..

רואה ואינו נראה

סרט חדש עפ"י הרומן הידוע של ה. ג. ולס

הרומן הפנטסטי של ה. ג. ולס משך זה כבר את תשומת לבם של אמני הקולנוע. להעביר לפני הקהל מחזה אשר גבורו אינו נראה לעין... הנה עבודה ראויה לכוחה של אמנות הפלאים! לסרט החדש מחכים בספקנות רבה כי סכנה נשקפת כאן לכל במאי להזניח את היסוד האנושי שבטראגדיית חיים זו ולהתמסר לצד הסכני בלבד.

גבור הסרט
מנגן בחליל

הרואה ואינו נראה מטייל ברחוב

שירים לעם

(מדור למוסיקה בהנהלת י. ולבה)

שֵׁה וְגָדִי

מלים: א. שלונסקי
 מנגינה: י. ולבה

שֵׁה וְגָדִי, גָּדִי וְשֵׁה... - וְאַתְּ שָׂנִינוּ שָׁם יְטָרוּף?
 קָךְ מִתְחִיל הַמַּעֲשֶׂה.
 אִזְּ הַגָּדִי אַחֲרֵי הַפֶּה לֹא -
 שֵׁה עָמַד עַל יַד הַשַּׁעַר, וְהֶלֶךְ לוֹ, וְהֶלֶךְ לוֹ.
 וְהַגָּדִי הֶלֶךְ לַיַּעַר.
 עַד עָכְשֵׁי הַגָּדִי לֹא שָׁב,
 וְהַשֵּׁה חָכָה לְשׂוּא...
 נִיאָמַר לְשֵׁה הַגָּדִי:
 יָקִים וְלֶךְ גָּא עֲמָדִי!
 אִךְ אָמַר הַשֵּׁה: כִּכְרַעְבּ...
 גָּדִי-גָדִי הֵיךְ לְטָרְף!
 וּבִיַּעַר נֶשׂ זַאב־טָרְף,
 וְנִשְׁאַר בְּלִי גָדִי הַשֵּׁה... -
 קָךְ נִגְמַר הַמַּעֲשֶׂה.
 הוּא יָגֵשׁ קְרוֹב־קְרוֹב,
 א. שלונסקי

Refrain Allegretto

את השיר מתחילים ברפרון.

copyright י. ולבה ת.א.

ארטור שנבל

כשרונו הגאוני במוסיקה נתגלה בהיותו עוד ילד ובמשך יובל השנים האחרון הצליח להראות חדושים נהדרים וגאוניים בשדה המוסיקה.

בהיותו מלא ענותנות גאה לא שמש את נטיות ההמון אלא את האמנות. בכל ימי חייו שמר על עיקר זה ולכן נתן תמיד את המוסיקה היותר קשה, היותר יפה וקדושה. מעולם לא ירד לדרגת שומעיו, אך תמיד העלה אז שומעיו למדרגת כשרונו המבורך.

ככה כבש את קהל ברלין וניו-יורק, ככה הכניע גם את האנגלים קרי-הרוח אשר כבדוהו בתואר ד"ר הכבוד.

ארטור שנבל כבר כבש שני חלקי תבל, והנהו מגן בפעם הראשונה בארצנו. מי יתן ויפתח לפנינו אופק חדש לסיפוק דרישות הלב והנפש.

הזדמנות!

עומד למסירה ביח-קפה ידוע בתל-אביב
 במרכז העיר
 מסיבת נסיעה לחו"ל

בדבר פרטים לפנות בע"פ או בכתב:
 דה' בן-צבי, תל-אביב רח' שיינקין 37, קומה שניה
 בשעות 1-12 לפנה"צ ומ"צ 8-9 אחה"צ.

קראו את ספר הבדיחה והחידוד
 שיצא עכשיו לאור בשם

מאוצר הבדיחה

המכיל כמה מאות בדיחות נאות בצורה מושכת את הלב
 מלוקט ע"י ש. ארנסט

המחיר בכריכת בר מהדורת 100 מא"י... בחוץ לארץ 120 מא"י.
 המכירה הראשית:
 בית מסחר ספרים "בנה" תל-אביב, נחלת בנימין 63.
 מהספר נדפס במספר אכסמפלים מצומצם וכל הקורם זוכה.

KOMOL
 FEINTURE POUR CHEVEUX

צובע מחדש את השערות הלבנות
 ברבע שעה

לקומול הצבע הנות היחידי לסלטול
 תמידי. אופן השמוש קל ופשוט

לקומול צבע שאינו דוהה ונשמר
 עד 6 חדשים.

לקומול 18 צבעים וגוונים הכי
 עדינים וחדשים.

קומול מוסיף לשערות מה שהזמן גוזל

המפיצים למזרח הקרוב: ר. גרשון ובניו, קהיר
 הסוכן לא"י: אלברט י. לוי, יפו, ת.ד. 281 - טלפון 920

אי-שעות
לידו
 תוצרת או"י

מלונדון לניו-יורק בשלשים דקות

אם תרא לניסעים איזו התעוררות מהטיסה בנוכה זה, ספק גדול. לא תהינה להם שום נקודות-סמיכה, כדי לשפוט בעורתן על שעור המהירות. לכל היותר, ישניחו בשקיעתה המהירה של השמש, כי מהירות שיסתם תהא גדולה ממהירות מהלך השמש.

המשיערה דקות חלפו ואחן ששת אלפים ק"מ. אני נמצאים מעל ניו-יורק והירידה מתחילה. זהו אחד הפרקים היותר קשים בדרך הטיסה. בשעת טיסה במהירות של 400 ק"מ לדקה, לא קלה היא הירידה. הספינה עלולה להתלקח ולהתפוצץ מחמת החכוך באוויר, כמקרה המיטיאור הנופל מן השמים ארצה. כדי למנוע את הרבר, מתחילות לפעול רקטות נדירות, הקבועות בחלק הקדמי של הספינה, הרקטות הללו פועלות כמעצורים, ומאיטות את כח-הנפילה, באותו זמן מפרשות הכנפים, (שנאספו בזמן הטיסה, כדי שלא להגדיל את התנגדות האוויר), לצדדים. בנוכה 80 ק"מ קיימות כבר שכבות אוויר סמיך, שכנפי ספינת-האוויר יכולות להחזיק בהן מעמד. ספינת-הרשף הופכת לאווירון רגיל, ולאחר דקה אחת או שתיים, היא הונה קלות בשדה-התעופה של ניו-יורק. הטיסה הנעה לקצה וארבה סך הכל עשרים וחמש דקות.

וזהו המציאות הניאית כרגע כדמיון-פלאים אבל האם תולדות עשרות השנים האחרונות אינן תולדות הווה שהפכו למציאות?...

"אין זה דמיון, כי אם מציאות העמיד הקרוב"

המיון האדם הוא עשירי-חרושים.

אחת ההווה המופלאות של השכל האנושי, היא השאיפה להחליף משלשין כדור ארצנו.

מה טוב היה, לו היה אפשר להרקיע עוף אל הכוכבים והמולות, הרחק הרחק מהארמה. לא ידוע אם יוכל האדם לחיות על כוכב-לכת אחר, אולם דבר הניעם לשם בזמן מהומנים - בטיה. בהווה זו על טיסה בחלל העולם מפלו אנשי-מדע שונים והוכיחו שחור על גבי לבן, שהנסיעה היא בעיה טכנית בלבד... באיפן תיאורטי ערוכה טכנית הטיסה לכל פרטיה ו... צריך לשנות רק את בנין גופני כדי שיחיה כמספר שנות מתושלת. שבעים שנה היא תקופה קצרה מדי כדי עריכת טיסה בחלל-העולם והבאת פריסטי-שלום משם. אכן הזמן הוא אויבנו הקשה ביותר.

כבר בספר רבי-הקסמים, אלף לילה ולילה מיעץ לנו הרועה כיצד להקף הקפה מהירה את כדור הארץ, השכם על הנץ החמה ודוהר בעקבותיה, ואם מהירות הרכיבה שלך תשתוו עם מהירות מהלך השמש, תקף את הארץ בעשרים וארבע שעות. סוחר ההווה המדעיות המפורסם (אנב, כולן נתגשמו) זיל וין, וקוק היה לשמונים יום בשביל נסיעה סביב לכדור הארץ. כיום נמשכת טיסה בצפולין שמונה ימים, ומשתחל הטיסה כמטרסופירה (האווירון מוכן כבר) תעשה הנוסיעה בעשרים ושבע שעות. כן תהנשם עצת הרועה.

אולם, רוח היא באטשי לעבור על מהירות מהלך השמש (ליתר דיוק - על מהירות סבוב הארץ מסביב לצורה) ולמטרה זו משמשת ספינת-הרשף (קייטה). כפי שצויין כבר, מעטות הן שנות-חינו, כדי ביצוע טכנית הפלנה בקטום רשפים לתוך חלל-העולם. בתנאי המהירות הנוכחיים; לכל היותר אפשרות טיסה לירח וחזרה, שעולה לשבע מאות ועשרים אלף קילומטרים. בינתיים נעשות כל ההכנות לטיסה (לעת-עתה בלי ניסעים) של מטוס-רשף מאירופה לניו-יורק וסביב לכדור הארץ, הוא יטיס במהירות של ארבע-מאות (400) קילומטר לדקה ויעבור את המרחק של ששת אלפים קילומטרים במשך 15 דקות.

אם נוסיף עשר דקות לסדורים הטכניים של ההפלנה והחנייה יוצא שהנסיעה מברלין לניו-יורק תמשך חצי שעה לכל היותר.

נתאר לנו מטוס-רשף מוכן ושאו מתעוררים להפליג בו. לספינה דמות סיגריה ענקית, היא מצופה מתכת מצוירת בכנפים משני עבריה ובזנב ארוך שקבועים בו הנפים מכוונים, כמו בצפוליינים. הטייס נותן אות, הרקטיה שכקצה הזנב מוצתת והספינה נורקת לתוך הלל האוויר. ראשית טיסתה היא אטית, לכל חפוש בהתנגדות גדולה מצד שכבת האוויר הסמוך, ורק אחרי הקצה ספינת-האוויר בנוכה של 30-40 ק"מ כמטרסופירה, תחיש את מהירות טיסתה. אבל אסור שמהירותה תעלה על 40 מטר לשניה, כי הנוסעים יכולים להנוק.

יש לזכור כי משקל הנוסעים בנוכה ובמהירות הנוכחים הוא כבר פי ארבע ממשקלם הרגיל. הם חשים כאילו היתה עופרת יצוקה באבריהם, ואנשי-הטכניקה היו צריכים להתחשב בזה. רק לאחר שיתרוממו לנוכה של אלף ק"מ על פני הארמה, תחל הטיסה האמיתית, בנוכה זה אין יותר אוויר והספינה תטוס במהירות של 400 ק"מ לדקה ולא תפגוש בשום התנגדות.

גם הנוסעים הטסים יחושו את עצמם בנוכה זה, קלילים עד להפליא, כוחיה-משיכה של הארץ הוא חלש מאוד ולאדם יש ההרנשה, כאילו נתק מעל הארמה. ההכרל בין מעלה וימטה אינו קיים עוד.

בית-החרושת הראשון הכי מעולה בעולם לתעשיית

לואקה להברקת צפרניים

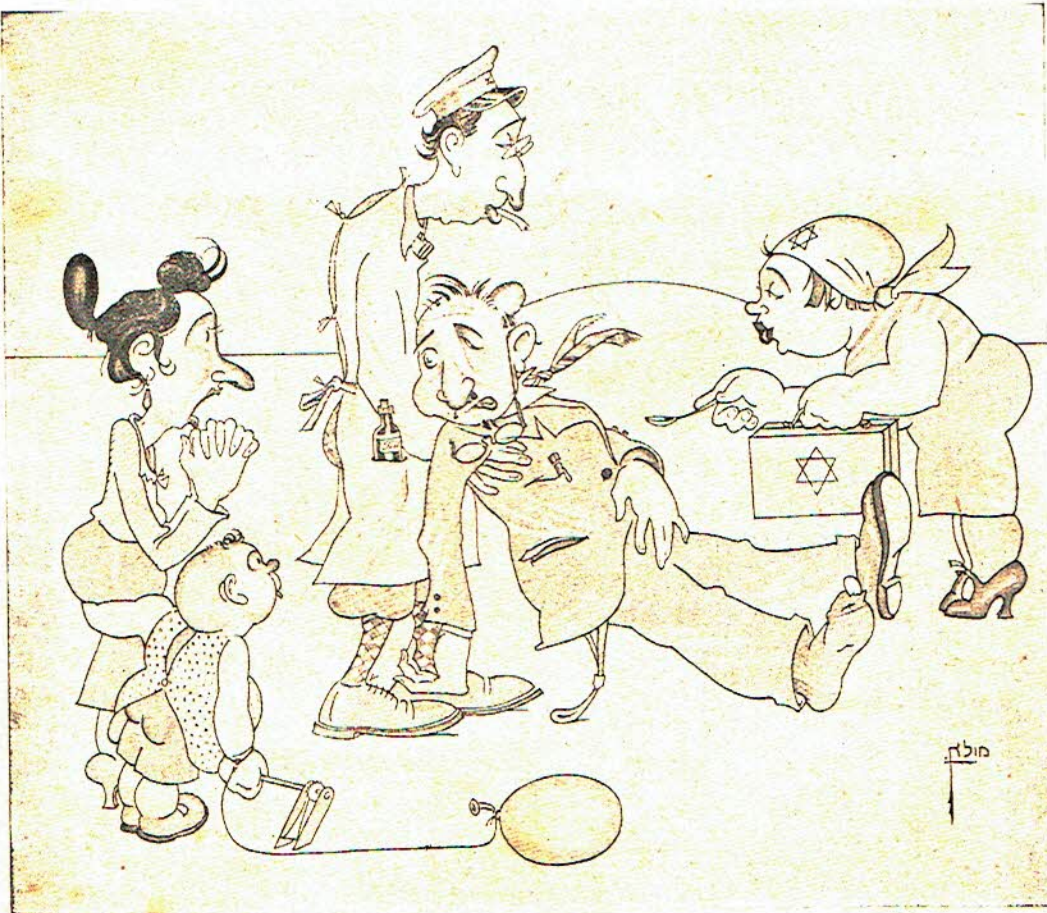
Email Oja מעדנת את הצפרניים

Email Oja מתקימת זמן רב

Email Oja הלקה הכי מעולה

להשיג בכל הצבעים המודרניים

אם טרם נסית - תקבלי דוגמא חנם בצבע הדרוש לך אצל הסוכן לאיי: אל ברט י. לוי, ת. ד. 281 - טלפון 920

מוצאי פורים - אבא, אתה בעד הפועל או בעד המכבי?

שחמט

בהנהלת מ. מרמורוש

אחת וחצי, איסר נקודה אחת. שפילמן שיחק גם במשחק סימולטני נגד 37 יריבים. הוא זכה נגד 20, הפסיד 6 וגמר בתיקו 11.

תחרות בכדפסט

בתחרות של אגודת השחמט זכה האמן ל. שטינר בפרס ראשון עם נקודות מ-11 קרבות, פרס שני רמי 7 וחצי נקודות, ויזל 7, ד"ר ניגוסי, ע. שטינר ושילי 6 וחצי נקודות כ"א.

א. נימצוביץ

"ותור על המרכז"

משפט קדום

לנוסח הצרפתי (d5 X e4) . . . 3

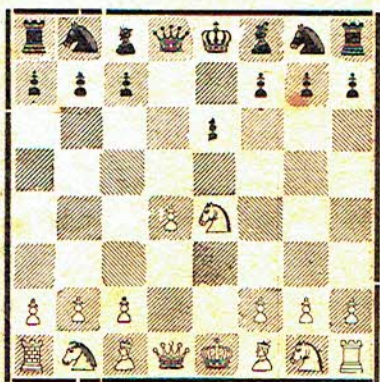
מקובל הוא בין המשחקים, שאם בנוסח 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sb1 - c3 (אשר רבים החולקים עליו) יסע השחור d5Xe4. . . 3. הריהו מותר ע"י כך על המרכז. השקפה זו, מבוססת לדעתי על תפיסה מוטעית של המושג "מרכז". אנסה בזה (1) לבטל את המשפט הקדום הזה; (2) לגלות את תולדות התפתחותו.

מה זה "מרכז"? - פירושו: הערוגות שבמרכז הלוח. - הערוגות! לא הרגלים! זה פרט עיקרי, ואסור לנו, בשום פנים, להסיח את דעתנו ממנו.

ערך המרכז, כלומר הערוגות שבאמצע הלוח, כבסיס לפתוח הפעולות הבאות. נעלה הוא בלי כל יפק, לדוגמא נביא כאן ציטטה מתוך הערה שבקרב שנכתבה מאת ד"ר צמנואל לסקר: "מצבו של הלבן במרכז" - כותב הוא - "איננו נוח עד כדי שיוכל להרשות לעצמו פעולה באגפים". זה רעיון יפה, שהוא מעמיד אותנו על הקשר העמוק שבין המרכז ובין האגפים: המרכז הוא השליט והאגפים כפופים לו. אם מתבססים במרכז - נתנת האפשרות לפעול בכוח בשני האגפים כאחד ובשעת הצורך - גם לעבור עליהם.

מה פירוש שליטה במרכז, ומה הדבר מתנה?

הכונה היא תמיד: תפיסת המרכז ע"י רגלים. האידיאל הוא: e4, d4 אבל גם אחד מהשנים מציין את תפיסת המרכז. כזה:

האומנם כך הוא? היש הזכות לדבר על כבוש המרכז בעמדה d4? - (סוף יבוא)

16. pg5 : e6!!
קרוב יפה שמכריע את הקרב
16. . . . מה d8 - d7
נוסחאות אחרות] f : e6
17. וזכה r : g6
16. . . . r c8 17. p : d8 r : g4
18. r e4 d : c3 19. r : d5 z : d8
20. r : a8 . . .]
17. r d3 - f5 d4 : c3
18. p e6 - g7 מה d7 - c6
19. e5 - e6!! p d5 - c7
נוסח אחר f : e6
20. p : e6+ m h8 21. p : e8
מה : e8 22. r : d5 r : d5
23. מה d4+ . . .]
20. e6 : f7+ m e8 : f7
21. r f5 - c2! z e8 - d8
22. r c2 - b3+ p 37 - d5
23. z f1 - e1 c3 : b6
24. z e1 : e7+!! m f7 : e7
25. 3 a1 - e1+ m e7 - f7
26. מה g4 - e4! מה c6 - d7
27. p g7 - e6 b2 - b1 מה
28. p e6 - 8+ m f7 - g8
אסור היה להכות את הפרש בגלל מט על e6
29. 3 e1 : b1 p b8 - a6
30. p d8 : b7 p a6 - c7
31. z b1 - d1 מה d7 - c6
32. z d1 : d5 שחור נכנע.

כרוניקה

ד"ר קרב נימצוביץ - שטאלברג

בגיטבורג נערך דו-קרב מענין בין האמן היאודי הגדול אהרן נימצוביץ יבין אלוף משבדיה שטאלברג. התוצאות היו מפתיעות מאוד: שטאלברג ניצח את נימצוביץ ב-5:3.

תחרות אמנים בציריך

בקרוב יתקיים בציריך תחרות אמנים גדולה שישתתפו בה - מלבד 10 אמנים משויץ - האלוף העולמי ד"ר אליוכין, פלור, נימצוביץ, ד"ר ברנשטיין, שפילמן וכו'. מענין שגם האלוף העולמי שעבר ד"ר לסקר - שכבר 9 שנים לא השתתף בשום התחרות - משרדל לדושתתף בהתחרות זו.

ה. שפילמן בורשא

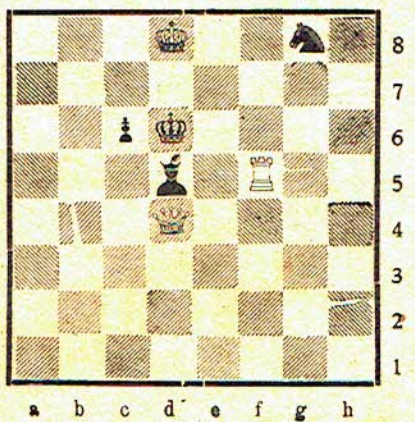
האמן היונאי ר. שפילמן שנמצא עכשיו במסע שחמט דרך פולניה השתתף בתחרות של ששה וזכה בפרס ראשון עם 4 נקודות בלי הפסד, אחריו נידורף ב-3 וחצי נקודות, קרמר וקארצ'יק שתיים וחצי כ"א, פרידמן

שאלה מספר 39*

מאת ט. שינברגר
(פרס ראשון! מאג. טאקול 1933)

לשחור 4 כלים:

מ d6 ; פ g8 ; r b5 ; c6

ללבן 3 כלים:

מ b8 ; מה b4 ; z f5

הלבן נוסע; השחור מט ב-2 מסעים.

פתרון לשאלה מספר 39

1. c7! z g6 d6
2. p f3+
1. . . . z c6
2. p e2+

קרב 10

נערך בתחרות בברין 1933
(ג) גמביט של המלכה

שחור: ד. פרי לבן: א. פוקורני

1. d2 - d4 d7 - d5
 2. c2 - c4 p g8 - f6
המשא הזה הוא לא טוב ביותר מוטב לענות c6 או e6
 3. c4 : d5! מה d8 : d5
 4. p b1 - c3 מה d5 - d8
יותר טוב היה a5 מה
 5. e2 - e4 e7 - e6
 6. p g1 - f3 b7 - b6
 7. r f1 - b5+ c7 - c6
 8. r b5 - d3 r c8 - b7
 9. מה d1 - e2 r f8 - e7
 10. 0 - 0 0 - 0
 11. e4 - e5 p f6 - d5
 12. מה e2 - e4 g7 - g6
 13. r c1 - 26 z f8 - e8
 14. מה e4 - g4 c6 - a5
 15. p f3 - g5
- במסע זה פותח הלבן בהתקפה מזהירה על עמדת המלך השחור
15. . . . c5 : d4

(*) בטעות נדפס בגליון האחרון מספר 37 במקום 38.

צינקוגרפיה

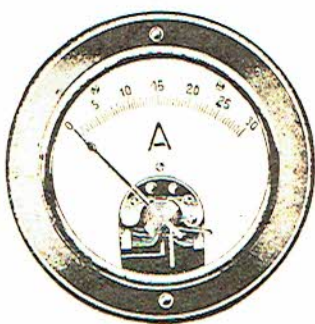
נ. איתן ומ. בן שמש

רחוב לוינסקי 69 ת.ד. 407

מכינה קלישאות מכל הסוגים
צלומים, ציורים ואילוסטרציות לקטלוגים

שכר לול ומומחיות

בית-מלאכה אלקטרו-מכני

"אמפר"

תל-אביב

רחוב לוינסקי מס' 59

פנת רח' עליה ת.ד. 1048

אינג' א. קולקר את י. שלימוביץ

לפוף מוטורים חשמליים לכל מיני זרמים ישר וחלופין

בנית מניעים ומנגנונים

תקון כל מיני מכשירים חשמליים

אינסטלציה לכח ואור / חמרי חשמל שונים

הטא לא יכופר

לקנות נעלים מתוצרת חוץ
בזמן שיש מבחר גדול
של נעלים עדינות לנבירות ולנכרים
בסלון נעלים מודרניות

«ורשאי» אחד-העם 21

למי שיניים EAU DENTIFRICE
«ד"ר פייר» - שם עולמי.
אמצעי דוינקציה מתמצית צמחים.
מרענן והכרחי לפה-כמקלחת לגוף.

משתת שיניים
SUPEREMAIL AU CARMIN
של «ד"ר פייר Dr. Pierre»
המשהה מלבינה את השיניים
ומאדימה את החניכים והשפתים.
אינה מכילה שום חומר מזיק
ומכנה מתמצית צמחים.

להשיג דוגמה חנם ופרטים על אופן השמוש אצל
הסוכן לאי: אלברט י. לוי, יפה ת.ד. 281 - טלפון 920

מתנות יפות תשיג

רק ב

"לה פטי מאגזן"

תל-אביב, רחוב נחלת-בנימין 19

ובו תמצאו אופנית חדישות של ארנקים
ועבודות עור מתוצרת ביה"ח. קרלשטט

All produce of Mr. Hch. Karlstadt handbags and
leatherware etc is for sale at the
"LE PETIT MAGASIN"
Tel-Aviv, Nachlat Benjamin 19

קו פולנייה - ארץ-ישראל

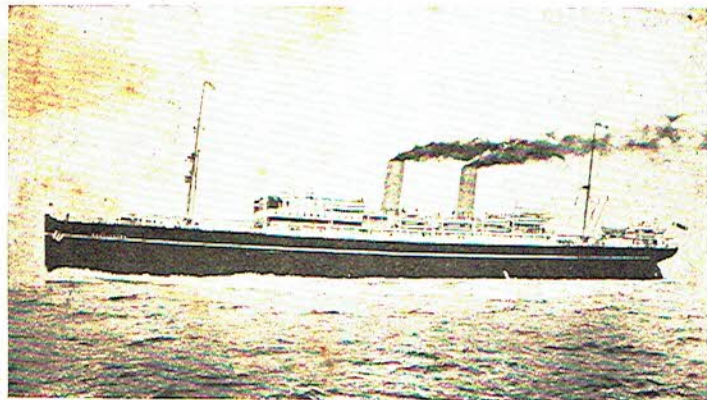
של חברת אניות פולניות - מדינסאמלנמית בערבון מוגבל

האניה "פולוניה" (בת 15.000 טון - 1000 נוסעים)

שרות קבוע פעם בשבועים

מקונסמנצה לארץ-ישראל - דרך קושטא - 8 ימים

מארץ-ישראל לקונסמנצה - דרך פיראוס וקושטא - 5 ימים

ההפלגות הבאות:

מיפן:	25°	מרץ	בשעה שש בערב
מחיפה:	27°	"	עשר בלילה
מיפן:	9°	לאפריל	שש בערב
מחיפה:	10°	"	עשר בלילה
מיפן:	22°	"	שש בערב
מחיפה:	24°	"	עשר בלילה

שרות מצוין - מאכלים כשרים למהדרין לכל דורש

בדבר הפרטים נא לפנות אל הסוכנות הכללית לא"י

מ. דיזנגוף ושות' יפו חיפה, ירושלים - ואל כל סוכני האניות

גאון הצלמניות!

Leica

יותר מ-100.000 צלמניות בשמוש תמידי של המדע החובב, הצלם ועתונאי בעולם דיקנות מדעית חסכון בכסף כוון אוטומתי

הקמרה האוניברסלית של זמננו

א. ליין inc. ניו יורק, לונדון, וצלר
בא כוח יחידי בשביל איי וסוריה:
אינו א. ברנר, תל-אביב, לוינסקי 16 פנת כפר-נלעדו

מרכו להספקת כל צרכי צלום לאיי וסוריה
בא כוח של פרמות אנגליות וצרפתיות
ממדרגה ראשונה, כגון: לומיר, אנסייו וכ.

(המכירה רק בסטונות)

בשוק נמצא כבר המודל III עם האוביקטיב
Summar 2 בשביל צילומי לילה.

כל המודלים בכסוי Chromium
בשביל האקלים הטרופיקלי

דרשו פרוספקטים חנם אצל מומחי
Leica specialist